

**Təntən sagı tə, Polə nə púpúní v
pa
Korentə
Kərisə lià tə nə
Korentə tián təntən sagı tə
yuu wa sugu**

Lìu tə, v nə púpúní sagı ku tə
Ku yi *təntənu Polə nə púpúní ku.

Lìà tə nə, v nə púpúní

Ku yi təntən sagı tə, Polə nə púpúní v pa Kərisə lià tə nə, ba nə wulə Korentə nə. Polə tətə nə diga Kərisə lià púlí təntə dən. Nəjə ku tə yiri, Polə nə púpúní ba nə:

Ku májǎ tə wa, də Korentə yi Gəresə nag-wanaa tə wa tıfaru don. Ywəjə də yà dáá zənzən ku wa. Korentə yà jə níá yuu borə yizıga bwálá bələ, tə nə pın, ku yi tiv tə jıjə nə wulə ku wa. Yolu yà vəli yáá zənzən ku wa. Korentə tián dǎn yà twá pubunyirə mama nə də yıjənconji yirə mama nə, tə nə pın lià tə tıja yokukwınan.

Sagı tə wa sugu

Polə ni Korentə lià tə njwen tə nə ba ywǎn. Ku tə nə súrı lá, Korentə tián yà tun sagı v nə, ku nə bwe bwıə zənzən, ku ga swın yojanan zənzən yoo. Polə dí yáá v bıri ba də ba púlí tə pwèe, v ga pıà, sə v pa ba pıı ba kə duən nə. U bıri ba nətu, ba nə me, sə ba ya duən nə ndə Kərisə lià nə, lià tə tətəni wa, ba nə twá luv yofwamınan nə.

Ku kwa nə, Polə le Korentə Kərisə lià tə bwìə tə, v ga swìn kaswe yoo də badən nə à yèé kadən yoo, də Kərisə liù nə ti v tiàn nətə yoo, də Yu-Siñu tarpınan yoo də nətə, ba nə mə, sə ba ja tə ba ma tən yoo, də yìèn duən.

*Polə jùnì Kərisə lià tə Korentə nə
(Romə tián 1.1-7; Tvtunan 18.1-11)*

¹ Yu twá də v fura tə, v ma kúrí à mù Polə, sə à yà Zwezi-*Kərisə *tontunu. À mù də Sosətenə, v nə yi à nubiu Kərisə yiri, nə púpúní sagi ku tə, nə pın aba. ² Ku yi nə púpúní ku, á mù Kərisə lià púlí tə nə, ku nə wulə Korentə nə. Yu twá də Zwezi-Kərisə, v li aba v tún, v pa v tiàn nə. U kúrí aba, sə á yà v mù nyiən. Sagi ku tə tà á mù Korentə tián cici nyiən. Ku yi á mù də lià tə, ba nə wulə bwálí tə mama nə, ba ga bonə ba kəni nə *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə yiri tə nə nyiən. Zwezi-Kərisə təntə yi nə mù də ba mù mə Yuu-Tiu. ³ Nə nyina Yu də nə Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə wá fwa pubwanu á yira, ba ga pa aba bican sié.

*Yu fwa zəni Korentə tián yira
(Filipə tián 1.3-6; Kolosə tián 1.3-6)*

⁴ À kəni Yu lèèè wuuu, à pın aba. U twá də Zwezi-*Kərisə, v ma fwa v pubwanu tə á yira. ⁵ Á mù də Zwezi vwə duən nə. Ku mù nə pın, v ma pa aba tarpınan mama. Á ni Yu sùràn tə yənu zənzən, á ga yèé ku ka swìn ka biri də. ⁶ Nə swìn Zwezi-Kərisə suywájú tə, nə biri aba. Yá suywájú tə cígá zva aba. ⁷ Yá tarpıun won tə

mama, Yı nə fwa, ku wà aba mùrì. Á dàn ya á dànì máńá tə nə, *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə nə wá píí v bà, v biri v tiàn, v nan á yíá yuu. ⁸ U mù nə wá pa, á ga zıgı diàn Yı nyiən tə wa dıın mama, ku ja vələ luv zanv máńá nə, Zwezi nə túrí dıın tə nə, sə á dànà ká ja yoo, ba nə wá caga á nii nə ku yırı. ⁹ Yı yı pùé nədıv tíú, v tətə nə kúrí aba, sə á vwə v biú Zwezi-Kərisə yıra. U mù nə yı nə Yuu-Tiu.

Nimarv yà tələ Kərisə lià púlí tə wa Korentə nə
(1 Korentə tián 3.3-8, 21-22)

¹⁰ À nubıa-ba, à mù də á mù me yı nə vwə *Yuu-Tiu Zwezi-*Kərisə nə. Ku mù nə pın à lòrì aba, sə á cvgv à svgv, à ma kwè aba. Á pıan á ya nədıv, sə pwıa dàn ká yà á pwərə wa. Á dàn kənə nii nədıv, sə á ja pubııa nədıv. ¹¹ À nubıa-ba, lià nan kan tə, ba nə boıə Kəlowe* sàń con. Ba bà, ba swın á yoo. Yá à nì də, ba wú, á dı jara də duən. ¹² Won tə, à nə pıà, sə à swın, ku mù nə yı də, á nii sùràn tə tà nədıv. À nì də, lià wulə á wa, ba nə swın də, ba mù wulə Polə kwa. Ba duən də kúv wú, ba də yı ba wulə Apələsə kwa. Ba duən də kúv swın, ba wú, ba də yı ba wulə Sefasə† kwa. Ba duən də kúv swın, ba wú, ba də yı ba wulə Kərisə kwa. ¹³ Kərisə yı v pwèe duən wa naaa? Ku yı à mù Polə nə, ba paa dagarv tə yuu wa, sə à tí á yırı naaa? Nə à yèé ku yı à

* **1:11** 1.11 Lià duən bııa də, Kəlowe yà yı kayəlukan, v nə wulə Korentə wa. Yá v tütònà dàn yà naıa v con, ba vèli bwálí tə nə, Polə nə wulə lá. † **1:12** 1.12 Sefasə ja yırı don, ba nə boıə Pıyerə.

mù Polø yiri tē nē, ba twá ba ma lē aba níá wa, ku twá dē Yū yiri tē naaa? ¹⁴ À kēni Yū lèèèe dē, à nē wà á liù mama li níá wa, dē ku nē tà Kērisēpisē dē Gayisē cici. ¹⁵ Ku nētū tē pūn, liù mama wàri v swìn dē, ku ya à mù yiri nē, ba twá, ba ma lē aba níá wa. ¹⁶ Uhusun, à líí dē, à tē lēgē Sētefanasē dē v diè lià níá wa. Ku tē, ku nē ga tē mù, à yèri dē, à nē lēgē liù don níá wa. ¹⁷ Zwezi-Kērisē yi v tun nē, sē à swìn suywáŋú tē, à biri lià nē. U wà nē tun, sē à lē lià níá wa. À nē swìn suywáŋú tē, ku tà lēzoni wubūŋa nē à ma swìn ku. À yà nē swìn ku dē lēzoni wubūŋa ku yà wá pa Zwezi-Kērisē tian tē dagarū tē yuu wa ya tutū ku pa lēzoni nē.

Yū diàn tē dē v yēnu tē

(1 Korentø tián 3.18-20; Matie 11.25-27)

¹⁸ Subū tē, ku nē biri dē, Zwezi-*Kērisē tiga dagarū tē yuu wa, yi lēyēri yoo, ku pa lià tē nē, ba nē wulē cwēŋē wa, ku nē jén ba míámíán. Yá ku yi Yū diàn yoo, ku pa nē mù lià tē nē, nē nē wulē cwēŋē tē wa, Yū nē twá ku nē, v ma jon nēba nē cūna wa. ¹⁹ Ku púpúní Yū sagi tē wa, ku wó:

«À wá cùgù wubunyina wubūŋa, à ga pa yēnu tián dē yēnu jì tutū».

²⁰ Dē Yū nē swìn nētū, wubunyien tēlé. *Zwifē-ba Yū *nii yēnu tíú kùú tēlé. Tútūnyien dē tēlé, máná ku tē wa. Yū pūn, tia yuu lēzoni wubūŋa tē jì lēyēri yoo. ²¹ Yū twá dē v tētē wubūŋa nē v ma biri dē, v wà sēe, sē tia yuu wubunyina ba lwarī wá dē ba tētē wubūŋa tē.

Ku mù nè pin, Yu ma sóní, sè v jon là tò nè, ba nè keni ba waa v nè wuuu, ba cuna wa. Ku nètú twá v sùràn tò, nè nè swìn nè biri là nè, tò nè yí ndè løyèri sùràn nè, wubunyina yáá con. ²² Zwifè-ba tò pià, sè ba na Yu diàn muminu dè yíá, sè ba dàń ma zıgı lá, ba pa cígá ku. *Gørekè-ba dè pià, sè ba lwarı yìèn tò dè ba tètè wubunja. ²³ Yá nè mù yí Zwezi-Kørisè, ba nè paa dagarv tò yuu wa yoo, nè nè swìn nè biri. Ku kàrà tètè yí cuguguran, ku pa Zwifè-ba nè, ku ga yí løyèri yoo, ku pa là tò nè, ba nè tà Zwifè-ba. ²⁴ Yá là tò, Yu nè kúrí, dè ku nè yí Zwifè-ba, nè à yèé Gørekè-ba con, Zwezi-Kørisè nè biri Yu diàn tò dè Yu wubunja tò. ²⁵ Yìèn duèn ku yáá yí ndè Yu ya løyèru. Ba me, sè ba lwarı dè, Yu løyèri dwè ba wubunja. Yìèn duèn dè wa, ku yáá yí ndè Yu ba diàn ja dè. Ba me, sè ba lwarı dè, Yu bwànì dwè ba diàn.

²⁶ À nubia-ba, á ywàńá là tò, Yu nè kúrí, v kè duèn nè, sè ba ya á púlí tò. Dè ku nè yí tia yuu læzoni wubunja wa nè, wubunyina ba dáá á wa. Ku nè kúvè ya diàn yoo, dè diàn tián ba dáá á wa. Nè à yèé ku nè kúvè yí dun yoo, dun tián ba dáá á wa. ²⁷ Yu kúrí là tò, tia yuu læzoni nè bunja dè, ba yí løyèren tò, sè v ma pa wubunyina tò ya tutv. U kúrí wièn tò, ba nè bunja dè, tò ba diàn jè tò, sè v ma pa diàn tián tò ya tutv. ²⁸ Yu kúrí là tò, ba nè bunja dè, ba ba dun jè tò, dè læzwènbii tò tia tò yuu wa. U kúrí là tò, ba nè ba jèli ba kèni là wa, sè v ma pa dun tián ya tutv. ²⁹ Yu fwa ku nètú tò, sè tia yuu læzwènè mama dàn ká bu v tiàn nè, v mù Yu yáá con.

³⁰ Də ku nə yɪ á mù yoo, ku twá də Yɪ, á ma vwə Zwezi-Kərisə yɪra. Yá Zwezi-Kərisə dàń nə yɪ nə wubɔŋa. Ku pìà ku bɪrɪ də, Zwezi nə kwən nə cuna tə ɸ lɪ, sə nə ya cígá tián, sə nə yá nə tián míámíán Yɪ jìàn wa. Yá ɸ yè nèba ɸ jon də ɸ jana tə, sə nə tɪnɪ nə tián. ³¹ Ku mɛ, sə ku ya ndə ku nə púpúní Yɪ sagɪ tə wa, ku wú:
«Liù tə, ɸ nə pìà, sə ɸ bwɪ liù nə, sə ɸ bu *Yuu-Tiu nə, won tə cɪcɪ yɪrɪ, Yuu-Tiu nə fwa tə».

2

Polə yoo nə yɪ Kərisə, ba nə paa dagarɸ tə yuu wa

(2 Korēntə tián 4.5-7)

¹ À nubɪa-ba, mánjá tə, à nə twi á con, sə à swɪn Yɪ cígá tə, ka nə sègè, à bɪrɪ aba, à wà sùràn tə, tə dèń niu nə cà, nə à yèé ləzwənə wubɔŋa nə twá, à ma swɪn ku á con. ² Ku mánjá tə wa, à wà sírí ken, sə à bɪrɪ yoo don á tətəŋɪ wa, də ku nə tà Zwezi-*Kərisə yoo. ɸ mù Zwezi-Kərisə tə, ba nə paa dagarɸ tə yuu wa. ³ À mù Polə tətə twi á con, mánjá tə wa, də à ba diàn jə də fən yà jə nə, à ga vɪvaga zənzən. ⁴ À sɔgɸ tə də à kàrà tə ya tà ləzoni wubɔŋa sùràn, à ma swɪn aba à dɪ. À kàrà tə mánjá wa, Yɪ-*Siŋu tə də Yɪ diàn tə nə ken à sùràn tə cwəŋə wa. ⁵ Ku mù nə pɪn, á nə ken á waa Yɪ nə, tə kúò tà ləzoni wubɔŋa yɪrɪ, ku yɪ Yɪ diàn tə yɪrɪ.

*Yɪ-Siŋu tə bɪrɪ wubɔŋa mama
(Efɛzə tián 3.2-11; 1 Zwan 2.20, 27)*

⁶ Nə kàrà tə, ku yi wubɔŋa nə, nə swìn nə biri lià tə nə, ba nə bori Yı cwəŋə tə wa. Ku wubɔŋa təntə tà síún lɔw wubɔŋa. Ku tà síún lɔw diàn tián yənu. Diàn tián nə yáá bà ba jén. ⁷ Yı wubɔŋa tə sègè tia yuu ləzoni yáá con. Mə tə mù yoo nə, nə mù swìn nə biri. Yı tanı ku v tún, də v tə wà lɔw fwa, sə v ma twá ku nə, v pa nə pıı nə na dun v mù Yı con. ⁸ Síún lɔw diàn tián wà ku wubɔŋa təntə lwarı. Də ba yà nə lwarı ku, ba yà bá paa *Yuu-Tiu tə, v nə yi dun tíú, dagarv tə yuu wa, ba gv. ⁹ Ndə ku nə púpúnı Yı sagı tə wa, ku wú:

«Won wulə, ləzwənə yii nə wà ku nı míámían, v zıun nə wà ku nı míámían, v ga ba ku yoo bɔŋa v waa con də. Mə ku mù won təntə nə Yı tanı, sə v pa lià tə nə, ba nə swə wá».

¹⁰ Yı twá də v *Siŋu tə, v ma biri ku yoo təntə nə mù nə. Yı-Siŋu tə yáá balv won mama. Ku yáá balv Yı pubɔŋa tə, ka nə lù tətə, ku lwarı ka dèń. ¹¹ Də nə nə tı ləzwənə nə ywán, nə yèé də, ku nə tà v tətə waa tə, nə yèé ku tə, v nə bɔŋa, liù don mama yèrı ku. Mə ku yi nətɔ Yı də con, Yı-Siŋu tə cıı nə yèé won tə mama, Yı nə bɔŋa. ¹² Yı pın nəba Siŋu tə, ku nə nan v con, sə ku pa nə lwarı tarpıv tə, Yı nə ma fwa zəni nə yıra. Yá ku tà lià tə, lɔw nə kəni cwəŋə wa pubɔŋa tə, nə Yı pın nə mù nə. ¹³ Ku mù nə pın, nə ba ləzoni wubɔŋa sùràn nə twá, nə ma swìn ku yoo. Ku yi nə twá ku tə nə, Yı-Siŋu tə nə biri nəba. Mə nətɔ, nə nə twá, nə ma gúlı cıgá tə, ku nə naŋa Yı con, nə biri lià tə nə,

ba nè zìlí Yɛ-Siɛu nii. ¹⁴ Lɛzwənɛ tɛ, ɔ nè twá ɔ tɛtɛ pubɔɲa nè, ɔ ba Yɛ-Siɛu tɛ yoo sɛɛ. Yɛ-Siɛu tɛ yoo yɛ ndɛ lɛyɛri yoo nè ɔ con. Ku yà mɛ, sɛ Yɛ-Siɛu tɛ ya dɛ wá, sɛ ku pa ɔ ni ku dɛ́n. Yá Yɛ-Siɛu tɛ dɛ́n tɛlɛ́ dɛ wá. Ku mù nè pɛn, ɔ wàrì ku dɛ́n ɔ ni. ¹⁵ Yá lɛzwənɛ tɛ, ɔ nè zìlí Yɛ-Siɛu tɛ nii, ɔ mù wàá won mama dɛ́n ɔ lwarɛ. Liù don ga wàrì ɔ mù dɛ́n ɔ lwarɛ. ¹⁶ Ku yɛ cígá, ku yɛ ndɛ ku nè púpúní Yɛ *sagɛ tɛ wa, ku wó:
 «Wàà nè yèò ku tɛ, Yuu-Tiu nè bɔɲa? Wàà ga nè wàá kwìè ɔ pɛn Yuu-Tiu nè?»

Yá nè mù ja pubɔɲa ndɛ Zwezi-*Kɛrisɛ pubɔɲa tɛ nè.

3

Yɛ tɛtɛnà tɛ tɔtɔɲi tɛ nè yɛ nɛtɔ
(Ebərə-ba 5.11-14; 1 Korɛntɛ tìán 4.1-6)

¹ À nubɛa-ba, à nè dí yáá à swìn á con tɛ, à yɛ à swìn á con, ndɛ lià tɛ nè, ba tɛ nè twá ba tɛtɛ pubɔɲa nè, ba nè yɛ ndɛ bìsíná nè Zwezi-*Kɛrisɛ kwa. À wà wàní à swìn á con, ndɛ lià tɛ nè, ba nè zìlí Yɛ-*Siɛu nii. ²⁻³ Á tɛ wàrì wodiu tɛtɛ á dé. Ku mù nè pɛn, à sùràn tɛ, à nè swìn á con tɛ, yɛ ndɛ nayɛla nè, à nè pɛn aba. Á yà yɛ lià tɛ, á nè tɛ twá á tɛtɛ pubɔɲa nè. Ku mù nè pɛn, dɛ zèn mama, á tɛ wàrì ku á dé. Á tɛtɛɲi wa, á tɛ jɛ wɔgwɛ dɛ á dɛ jara dɛ duɛn. Ku nɛtɔ tɛ bɛrɛ dɛ, á mù dɛ lɛzoni tɛ duɛn tɛ, ba nè twá ba tɛtɛ pubɔɲa nè, yɛ nɛdɔ. Yá á dɛ tɔɲa yìèn tɛ, ba nè tɔɲa tɛa yuu. ⁴ Ku twá dɛ á liù don nè yáá swìn, dɛ ɔ mù wulɛ Polɛ kwa. Ʋ don dɛ tɛ

wú, v m̀ wulə Apɔlɔsə kwa. Kɔ nətɔ tɛ bɪrɪ dɛ, á tɔtɔnɛ tɛ yɪ ndɛ lɛzɔnɪ tɛ, ba nɛ twá ba tɛtɛ pubɔŋa nɛ.

⁵ Cígá mama, Apɔlɔsə nɛ yɪ wàà? Sɛ à m̀ Polɛ nɛ yɪ wàà? Nɛ yɪ Yɪ t̀t̀nà m̀ú. Yɪ twá dɛ nɛba, v ma van aba, v pa á kɛ á waa v nɛ. Yuu-Tiu pɪn diàn nɛ liù mama nɛ, sɛ v ma tɔn tɔtɔŋɪ tɛ, v nɛ mɛ, sɛ v tɔn. ⁶ Kɔ yɪ ndɛ à m̀ Polɛ nɛ cwɛn t̀ú nɛ, Apɔlɔsə dɛ ma g̀r̀ níá kɔ d̀n nɛ, yá Yɪ d̀n nɛ pɪn kɔ bɔrɪ. ⁷ Kɔ m̀ nɛ pɪn, nɛ mɛ, sɛ nɛ lwarɪ dɛ, liù tɛ, v nɛ cwɛn t̀ú tɛ, dɛ liù tɛ, v nɛ g̀r̀ níá tɛ kɔ d̀n nɛ, ba m̀ mɛ yɪ tɔtɔ. Yɪ cɪcɪ nɛ jɛ dun, v nɛ pɪn t̀ú tɛ bɔrɪ tɛ yɪrɪ. ⁸ Liù tɛ, v nɛ cwɛn t̀ú tɛ, dɛ liù tɛ, v nɛ g̀r̀ níá tɛ kɔ d̀n nɛ, ba mɛ yɪ won nɛɔv. Yá nɛ liù mama wá na v tɛtɛ tɔtɔŋɪ tɛ ŋwírán. ⁹ À m̀ Polɛ dɛ Apɔlɔsə m̀ yɪ nɛ tɔŋa dɛ duɛn Yɪ tɔtɔŋɪ tɛ wa. Á m̀ yɪ ndɛ Yɪ kárá nɛ, nɛ à ỳé ndɛ Yɪ diè nɛ, v nɛ lwè.

(Efɛzɛ tián 2.20-22; 1 Piyɛrɛ 2.4-6)

¹⁰ Yɪ nɛ fwa pubwanɔ à yɪra, sɛ à tɔn à pa wá. Kɔ yɪ ndɛ à nɛ dɪga diè d̀n, ndɛ d̀lwèré nɛ, v nɛ jɛ wɔbɔŋa. Yá liù don dɛ k̀ú twi, v lwà ka b́rɪ tɛ. Liù mama d̀n nɛ mɛ, sɛ n c̀ n tiàn nɛ dɛ lwiu tɛ yɪrɪ tɛ, v nɛ lwè ka yuu wa. ¹¹ Kɔ m̀ yɪrɪ nɛ, liù don mama k̀ú ẁr̀ d̀n don v tɔŋɛ, dɛ kɔ nɛ tà Zwezi-*Kɛrɪsɛ, v nɛ dí yáá v wulə lá. ¹² Lià duɛn wá ja síán, nɛ à ỳé cɪɪa, nɛ à ỳé kapana wárá, tɛ sɛbiu nɛ dáá zɛnzɛn, ba ma lwè kɔ b́ré tɛ. Ba duɛn dɛ wá ja dɛɛ, nɛ à ỳé gakuɔv, nɛ à ỳé sɪsɪran, ba ma lwè kɔ b́ré tɛ. ¹³ Diun tɛ, Yɪ nɛ wá b̀r̀ lɛzɔnɪ tɛ b̀rà, liù

mama tutuŋi wá nan poni nə. Yá Yu dàń wá pa liù mama tutuŋi twá mən tə wa, sə tə biri won tə, ku nə yi. ¹⁴ Liù tə, v tutuŋi tə nə wà mən dí, Yu wá ŋwín ku tíú təntə. ¹⁵ Liù tə, v tutuŋi tə nə dí mən, ku tíú wá kwìn v ŋwírán tə nə. Yu wá jon v tətə mù, ku dàń nə wá yà ndə v twá mən wa.

(1 Korentø tián 6.15-20)

¹⁶ Á yèé zəni də, á yi ndə Yu *diè nə, Yu-Siŋu tə ga wulə á waa tə wa. ¹⁷ Də liù nə cùgù Yu diè təntə, Yu də wá cùgù ku tíú. Ku diè təntə yi diè, ku nə yi Yu nyiən, á mù ga nə yi ku diè təntə.

¹⁸ Liù mama dàń ká gıgarı v tián. Də á wa liù nə buŋa də, v mù jə tia yuu ləzoni wubunja, ku tíú mə, sə v jì ndə ləyərü nə ba con, sə v cígá ma ya wubunyiən. ¹⁹ À swìn ku nətv, sə à ma biri də, tia yuu ləzoni wubunja yi ləyəri Yu yáá con. Yá ku nə púpúní Yu sagı tə wa, ku wú:

«D wá ja wubunja tián tə ba tətə yía swian tə wa».

²⁰ Ku tə swìn ku súrı lá, ku wú:

«Yu yèé yənu tián tə pubunja tə nə yi nətv. U yèé də, ka yi tutv».

²¹ Won tə mama dàń yi á mù nyiən. Ku mù nə pın, liù mama dàń ká tì ləzwənə, v ma fwa fwıə. ²² Tə mama míámían yi á mù nyiən. À mù Polə, də Apələsə, də Sefasə*, də luv tə, də mu tə, də tian, də síún máŋá ku tə wiən tə, də máŋá tə, ku nə wá bà wiən tə, tə mama míámían yi á mù nyiən. ²³ Yá á tətə yi Zwezi-Kərisə nyiən, Zwezi-Kərisə də ga yi Yu nyiən.

* **3:22** 3.22 Sefasə ja yırı don, ba nə boŋə Piyerə.

4

*Zwezi-Kərisə tətònà tə yoo**(1 Korēntə tián 3.5-9; Romə tián 14.10-12)*

¹ Lìà tə dān mə, sə ba jələ nəba ndə Zwezi-
*Kərisə tətònà nə, ba nə ywàńá v tutuŋi tə yuu,
sə nə tun də v cígá tə, ku yà nə sègè. ² Də ba
nə pɪn tutuŋi liù nə, sə v ywàń ku yuu won tə,
ba nə pìà, sə v fwa, ku mù nə yɪ, sə v tun ku
tutuŋi təntə də pùé nədɔ. ³ Də ku nə yɪ à mù
Polə con nə, á nə swə, sə á b̀̀r̀i à b̀̀r̀à də, ku
ba nə yì. Nə à yèé ləzoni tə, ba nə b̀̀r̀i b̀̀r̀à nə
swə, ba b̀̀r̀i à b̀̀r̀à də, ku ba nə yì. À tətə ga ba
à tián b̀̀r̀à b̀̀r̀i. ⁴ Ku pìà ku bɪri də, yoo təĺ́ à
pubɔŋa wa. Ku nətu tə dān nə ba bɪri də, à wá
jì cígá tíú Yɪ yáá con. *Yuu-Tiu nə wáá à b̀̀r̀à v
b̀̀r̀i. ⁵ Ku mù nə pɪn, á dānà ká b̀̀r̀i liù mama
b̀̀r̀à v tutuŋi yuu wa, də ku máná tə wà yí. Á
dānà də Yuu-Tiu pɪi v twi. U mù nə wá lɪ wiən
tə mama, tə nə sègè, yikunu wa, v kə poni wa.
Ku tə ləzoni tə nə buŋa ba waa con, v wá lɪ ku
v bɪri. Ku dɪn təntə nə, Yɪ wá bu liù mama nə,
v tutuŋi tə yɪri, v nə fwa.

⁶ Á nubɪa-ba, à swɪn ku nətu tə à mù də
Apɔlɔsə yuu wa, sə ku wàní ku pa aba kwìè. Á
pìà, sə á twá də nəba, á ma sèe ku tə, ku nə
púpúní tə cɪcɪ nii. Sə á liù mama dān ká tì liù,
v zɪɪ v yɪra, v ma fwa fwìè, á ga muŋə liù don.
⁷ Won mama təĺ́, ku nə bɪri də, n dwə n duən
tə. Won tə mama n nə jə, ku yɪ Yɪ nə pɪn ku mù.
Də ku nə yɪ, Yɪ nə pɪn mú tə wiən təntə mama,

bèèèe nɔ pɪn, n ma pɪn dun n tìán nɔ, ndɔ ku tà Yɪ nɔ pɪn mú tɔ?

(2 Korentə tìán 6.4-10; Filipə tìán 2.19-22)

⁸ Awo, á buɲa dɔ, á manwarɪ á jɔ wiɛn tɔ mama, yá won mama wà aba mùrì. Á manwarɪ á jì jɲɔ tìán Yɪ cwɛɲɔ tɔ wa. Á manwarɪ á yɪ pèegá, yá nɔ mù ga tà pèegá. Ku yà yɪ yozɛɲu, dɔ cígá mama, á nɔ ya pèegá Yɪ yáá con, sɔ nɔ dɔ twá á dwanɪ nɔ, nɔ dé ku pàrì tɛntɔ. ⁹ Á buɲa dɔ, nɔ mù jigɔ mumun lià lɔvɔ mama wa, dɔ *malike yáá con, dɔ lɛzoni yáá con. Ku mù nɔ pɪn, à buɲa dɔ, Yɪ ken nɔ mù lià tɔ, nɔ nɔ yɪ Zwezi-Kərisɔ *tɔntɔna tɔ, lià tɔ mama kwa wa. Nɔ yɪ ndɔ lià tɔ nɔ, bɔrà nɔ jɪn nɔba, ba nɔ mɛ, sɔ ba cùgù nɔba. ¹⁰ Nɔ mù yɪ lɛyɔrɛn Zwezi-Kərisɔ yɪrɪ, yá á mù yɪ yɛnu tìán Zwezi-Kərisɔ yoo wa. Nɔ mù yɪ labwana, yá á mù yɪ diàn tìán. Lià pɪn dun á mù nɔ, yá ba ba dun pɪn nɔ mù nɔ. ¹¹ Dɔ zɛn mama, nɔ mù yɪ niɛn dɔ nanyɔnɪ nɔ jɔ nɔba. Nɔ mù nɔ ba gànù dɔ jɔ, lià dɔ ga mà nɔba, nɔ twá lá nɔ nɔ ywanɲa. ¹² Nɔ yáá tɔn jìàn tɔtɔnan, nɔ yɪra cɛ zɛnɪ. Ba nɔ twɪn nɔba, nɔ tɔ yáá lɔrì Yɪ, sɔ v fwa zɛnɪ ku tìán yuu wa. Ba nɔ fifɪn nɔba, nɔ yáá píní ku nɔ wɛɛ con. ¹³ Dɔ ba nɔ dí tɲanɲa, ba kɛ nɔ nii nɔ, ku yɪ nɔ yáá zùrì ba bɪcanɪ, sɔ nɔ pɪí nɔ kɛ duɛn yuu. Lià tɔ, ba nɔ yɪ lɔvɔ nɔ kɛnɪ cwɛɲɔ nɔ mù yáá con, nɔ yɪ lià tɔ, ba wɛɛ nɔ nan nɔba, nɔ yɪ ndɔ ywɛrɛn nɔ, ba nɔ yáá lwé pùré yuu wa. Halɪ, ku ja bà ku yí zɛn.

¹⁴ Ku yɪ yoo nɔ, à dí yáá à swìn á con, à tɔɲɔ lá. Á mù nɔ yɪ lià tɔ, á nɔ ya à bia tɔ, à nɔ swɛ.

Ku tà à púpúní yìèn tɛ tɛ, sɛ à ma kɛ cavura á nɛ. ¹⁵ Dɛ á nɛ swɛ, á jɛ là duɛn zɛnzɛn, ku tɪán nɛ bɪrɪ aba Zwezi-Kɛrisɛ cwɛnɛ tɛ wa, á nyɪna mù tɛ yɪ nɛɔv. Á mù nɛ yɪ á nyɪna Zwezi-Kɛrisɛ cwɛnɛ tɛ wa. Ku twá dɛ, à mù nɛ nɛ dí yáá, à swìn suywájú tɛ á con, á ma kɛ á wɛɛ ku nɛ. ¹⁶ Á dàń kwè aba, sɛ á fwa ndɛ à nɛ. ¹⁷ Ku mù yɪrɪ nɛ, à tɔŋa à biswɛnɛ Timote, v nɛ twá *Yuu-Tiu cwɛnɛ tɛ dɛ pùé nɛɔv. Á tɔŋa wá, sɛ v bà v pìi v líi aba ku tɛ, à nɛ yɪ Zwezi-Kɛrisɛ cwɛnɛ tɛ wa. Ku tɛ, v nɛ wá kàrì aba, dɛ ku tɛ, à nɛ kàrì Kɛrisɛ là púlé tɛ bwálá mama wa, yɪ nɛɔv.

(2 Korɛntɛ tɪán 10.1-11)

¹⁸ Á wa là duɛn wulɛ ba fwa fwiɛ, ndɛ ku yɪ à kùù bá pìi à bà á con. ¹⁹ Yá dɛ ku nɛ yɪ Yuu-Tiu fɪra, à wá bà á con síún síún. Máná tɛ wa, à nɛ wá yí á con, ku kùù bá ya ba níé sùràn tɛ nɛ, à wá lwarɪ. Á dàń wá lwarɪ, dɛ ba cígá nɛ jɛ dɪàn. ²⁰ Dɛ Yɪ nɛ dé pàrì liù yuu wa, Yɪ dɪàn tɛ dɛ tɔŋa dɛ wá, ku tà nii sùràn cɪcɪ. ²¹ Bèèèe won nɛ, á dàń pìà? Á pìà dɛ, máná tɛ wa, à nɛ bìàn á con, sɛ à ja kafɪv à bà à ma fɪrɪ aba naaa? Nɛ à yèé, á pìà dɛ, à nɛ bìàn, sɛ à bà dɛ sonu dɛ bɪcabwanɔ?

5

Bacwan wulɛ Korɛntɛ Kɛrisɛ là púlí tɛ wa

(1 Timote 1.19-20; Galasi tɪán 5.9; Ebərə-ba 10.22)

¹ Á nì dɛ, là zɛnzɛn swìn á yoo, dɛ á tɔŋa bacwan á pwɛrɛ wa. Ku bacwan tɛntɛ, á nɛ tɔŋa tɛ, là tɛ dɛ tɛtɛ, ba nɛ yèrì Zwezi-*Kɛrisɛ, ba tɛ

yìèn təntə tuŋa ba pwərə wa. Ba swìn də, á wa liù don tì v nyuna kan, v ma fwa v kan. ² Kù yoo təntə yà mē, sə kù ya pucunì, kù pa aba. Yá də kù nətə tə mama, kù tə yì fwiə nə jə aba. Kù yà mē, sə á dɪŋi kù bɛɛ təntə, v nə tun kù yolwan təntə, á lɪ á tətəŋi wa. ³ À mù tətə təlɔ́ də aba, yá à pubɔŋa wa, à wulə də aba kù yoo tə wa. Kù mù nə pɪn, à mù dí yáá à b̀̀r̀̀i kù bɛɛ təntə yolwan tə b̀̀r̀̀à, ndə kù ya à wulə də aba. ⁴ *Yuu-Tiu Zwezi yuu yɪrɪ, à swìn á con, sə á lwarɪ, kù tə, á nə mē, sə á fwa. Kù mē, sə á j̀̀ǹ̀ duən yáá nə, sə kù bɛɛ təntə b̀̀r̀̀à ma b̀̀r̀̀i. À pubɔŋa tə wá yà də aba. Yuu-Tiu Zwezi diàn tə də wá yà nə tətəŋi wa. ⁵ Kù máŋá təntə, á nə kun duən nə nətə tə, sə á dàŋ dɪŋi kù bɛɛ təntə, á lɪ á púlì tə wa, sə v va v ya də *Sítana. Sítana wá c̀̀g̀̀d̀̀ v yɪra tə, sə Yù ga jon v j̀̀r̀̀é tə, dɪn tə nə, Yuu-Tiu Zwezi nə wá píi v bà, v b̀̀r̀̀i ləzoni tə b̀̀r̀̀à.

⁶ Kù ba zìèn, sə á tì kù, á ma fwa fwiə. Á ỳ̀é də, ba nə p̀̀à, ba fwa dipen, kù yì sabwarɪ mancun nə, ba yáá ma pa dipen mun tə mama zàn tə ǹ̀ǹ̀.

⁷ Zwezi-Kərisə dàŋ nə yì nə *Pakə c̀̀ǹ̀à tə *pabiə, ba nə gua nə c̀̀na yɪrɪ. Á dàŋ mē, sə á lɪ c̀̀na nədwara tə, tə nə yì ndə sabwarɪ nə, á tətəŋi wa. Sə kù pa á ya ndə dipen mun nədɔn nə, sabwarɪ nə wà kù wa ken. ⁸ Kù mù nə pɪn, nə mē, sə nə dé c̀̀ǹ̀à təntə də dipen tə, kù wa nə ba sabwarɪ nədwan jə. Nə dàŋ dɔŋa kù tə, kù nə yì c̀̀na də wulɔŋv yìèn tə, sə nə dàŋ ga ya lià tə, nə bɪcanɪ nə yì nəpwənə, ba nə yì cígá

là.

(Zwidø 22-23)

⁹ À sagi tø, à nè púpúní á nè tø, à swìn ku wa dø, á mù dø là tø, ba nè pøni duøn vεε vεε tø dàn ká jèñ duøn nè. ¹⁰ Dø à nè swìn ku nøtv, ku tà là tø, ba nè tà Kørisø là tø nè, à swìn. Ba mù yi là tø, ba nè pøni duøn vεε vεε, ba duøn yi là tø, là wiøn nè jø yimøn tø pa ba, ba duøn yi là tø, ba nè vuri là wiøn dø dìn, ba duøn yi là tø, ba nè pìn dun woŋwanan tø nè, ba ga dugv Yui vàn nè. Dø liù nè ba pìà, sø v ya dø ku là tøtv, ku tíú yi v mε, sø v nan luv wa míámíán. ¹¹ Ku tø, à nè púpúní tø, ku tà nøtv. Ku yi à púpúní ku á mù là tø nè, á nè yi nubta Kørisø yiri. Dø liù nè wú, v yi á nubiu, yá ku tíú tø ga pøni là vεε vεε, nè à yèé là wiøn yimøn nè jø wá, nè à yèé v nè pìn dun woŋwanan nè, v ga duga Yui vàn nè, nè à yèé v nè twìn là, nè à yèé v nè nywìn swana v tèteli, nè à yèé v vuri là wiøn dø dìn, á dànà ká jèñ dø ku tíú. Á mù dø ku tíú dànà ká dé wodiù tètø dø duøn. ¹² Á mù Kørisø là tø bürà yoo nè ywàǵá nè. Là tø, ba nè tà Kørisø là tø bürà yoo ba nè ywàǵá. Yá ku yi á dø nè mε, sø á bürì á púlí tø bürà. ¹³ Yui nè wá bürì là tø, ba nè tà Kørisø là tø, bürà. Á dɪŋa liù tø, v nè tɪŋa lwanɪ tø, á tètəŋi wa, á lɪ.

6

Kørisø là bürà nè mε, sø ku ya nøtv

(Zwakø 4.1; Matjø 5.23-24; Romø tián 12.17-18; Efezø tián 5.3-8)

¹ Də á púlí tē wa, liù nē yèé liù don yoo, v nē pià, sē ba b̀̀r̀i ku b̀̀r̀à, ku twá nētē v ma pií v ja ku, v v̀̀li v sẁ̀n lià tē nē b̀̀r̀i b̀̀r̀à tē con, ba nē tā *Kərisē lià tē? Ku mē, sē v sẁ̀n ku lià tē cııı yáá con, ba nē yı Kərisē nē tı, sē ba mù nē b̀̀r̀i ku b̀̀r̀à. ² Á yèé də, ku ya lià tē, ba nē yı Kərisē nē tı, nē wá b̀̀r̀i lià tē mama, ba nē yı luv nē tı, ba b̀̀r̀à. Yá cigá mama də á nē mē, sē á b̀̀r̀i lià tē, ba nē yı luv nē tı, ba b̀̀r̀à, b̀̀eèè nē pın á wà mē, sē á b̀̀r̀i yobii tē tē b̀̀r̀à? ³ Á yèr̀i də, nē mù nē wá b̀̀r̀i *malıke tē də tətē b̀̀r̀à naaa? Ku nē yı nētü, də nē nē wá b̀̀r̀i malıke b̀̀r̀à, ku mē, sē nē b̀̀r̀i tıa ku tē yuu yìèn tē b̀̀r̀à. ⁴ Á dän nē jə yoo ku nē mē, sē ku sẁ̀n, ku yı nētē á ma pií á ja ku, á v̀̀li á pın lià tē nē, ba nē ba funə jə Kərisē lià púlí tē wa, sē ba mù nē lı ku yoo tētē yáá? ⁵ Ku yoo tētē yı á cavıra yoo nē, à sẁ̀n. Liù nēdv mama tà nē təĺé á mù Kərisē lià púlí tē wa, ku tíú wubıja nē yı, sē v wàní v b̀̀r̀i b̀̀r̀à á mù lià tē, á nē yı nubıa Kərisē yıı, pwəwə wa naaa? ⁶ Á wa liù don yáá pií v ja v nubıu yoo v ja va, v sẁ̀n lià tē con, ba nē tā Kərisē lià. ⁷ Də yìèn nē wulé á tətəııi wa, liù don nē wá b̀̀r̀i tē b̀̀r̀à, ku nētü tē bıııı də, á ga tē nē. Də liù nē tun kunkun yoo á yıra, b̀̀eèè nē pın á ma wàrı ku á pıńı? B̀̀eèè nē pın, á ma wàrı á pıńı á pın v ıẁ̀n aba? ⁸ Á mù tətē dän nē piı á tıja kunkun yìèn də á ıẁ̀n á nubıa tē duən tətē. ⁹ Á yèé də, lià tē, ba nē tıja kunkun yìèn tē, ba bá twá ba ya Yu pàrı tē wa. Á dänà ká gıgarı á tıàn, á lwara də, lià tē, ba nē pəni duən vεε vεε tē, də

ba tə, ba nə pɪn dun wɔŋwanan nə, ba ga dɔga Yɪ vàn nə, də ba tə, ba nə cwàrì, də bara tə, ba nə ba kan pià, ba ga pià bara duən, ba ma fwa ba kana, ¹⁰ də ba tə, ba nə yɪ ŋwɪna, də ba tə, là wiən yimən nə jə ba, də ba tə, ba nə nywìn swana ba tətəli, də ba tə, ba nə twɪn là, də ba tə, ba nə vɪrɪ là wiən də diàn, ba mù ləzwənlwan təntə mama, bá twá ba ya Yɪ pàrì tə wa. ¹¹ Á wa là duən də yà yɪ ndə là təntə nə, máŋá don wa. Yá síún nə, Yɪ sɪn á cɔna tə. U tanɪ aba v tún, sə á ya v mù nyiən. Yɪ twá *Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə də v *Sɪnju tə, v pa á jì là tə, á yɪ cígá tián v yáá con.

*Nətv tə á yira tə nə mɛ, sə tə pa dun Yɪ nə
(1 Tesalonikə tián 4.1-7; 1 Piyerə 1.14-19)*

¹² Á wa là duən swìn də, ba jə cwəŋə, sə ba fwa won mama. Də kɪ nə swə, kɪ yɪ cígá, kɪ dàń nə tà wiən tə mama, ba nə fwa nə jə nywarɪ tə pa ba. Á swìn də, á jə cwəŋə, sə á fwa won mama. Yá à mù Polə dàń nə ba pià, sə won mama mìn nə, kɪ ja à bɪan nə. ¹³ Á swìn də, wodiɪ yɪ pùé yɪrɪ nə kɪ wulə, yá pùé də ga yɪ wodiɪ yɪrɪ ka wulə. Yá dɪn don nə, Yɪ wá pa pùé də wodiɪ mɛ nyɪ lá. À mù con nə, ləzwəŋə yira tə mù yà tà Yɪ fwa kɪ, sə v ma pèń là duən vɛɛ vɛɛ. Yɪ fwa kɪ, sə nə jə kɪ, nə twá *Yuu-Tiu nə. Yá Yuu-Tiu də ga yɪ yira tə nyiən. ¹⁴ Yɪ pií v bwin nə Yuu-Tiu, v lɪ tɪan wa. Yá v wá bwin nə də, v lɪ tɪan wa də v diàn tə. ¹⁵ Á yèrì də, *Kərisə là púlí tə nə yɪ Kərisə yira tə, yá á liù də mama ga yɪ Kərisə yira tə nandav naaa? Kɪ ziən, sə à

tì Kərisə nandav tə don, à pa kacwarv nə naaa? ¹⁶ Abada! Kuv tənəv! Á yèrì də, liù tə, v nə pèñ də kacwarv, v m̀ də kacwarv tə mē jigə won nədv naaa? Kuv yì ndə kuv nə púpúní Yui sagi tə wa, kuv wú: «Ba m̀ là bələ təntə, ba nə tun kuv yoo tə, dān wá jì won nədv». ¹⁷ Yá liù tə, v nə tì v tián v marì Yuu-Tiu nə, kuv tíú də Yuu-Tiu wá ya sinu nədv tə wa.

¹⁸ Kuv m̀ yurì nə, á dān duŋa ka cwàrì də duən tə. Cuna tə duən tə, ləzoni nə tŋa, tə wà marì ba yira. Yá liù tə, v dān nə cwàrì, cuna tə yì v tŋa v tətə yira. ¹⁹ Á yèé də, á yira tə nə ya Yui-Sinu tə *diè. U pin kuv, sə kuv bà, kuv ya kuv wa. Á yira tə kúv tà á m̀ nə ti, kuv ya Yui nyiən. ²⁰ Á na zəni də, Yui yè aba də kwənə tə nə dáá v jon. Á dān pian Yui na dun, won tə mama wa, á yira tə nə tŋa.

7

Ka swe yoo (*Matìə 19.3-12*)

¹ Síún nə, à dān pìà, sə à le á bwìə tə, á nə bwe nə á sagi tə wa: Kuv ba ziən, sə bæe pèñ də kan naaa? ² Á dān nə kúv pìí, à bún là tə nə pəni duən vɛɛ vɛɛ tə yoo, à na də, kuv ziən, sə bæe mama swe v kan, sə kan də mama swe v barì nə. ³ Kanbarì tə mē, sə v tun kanbarì tutŋi v kan tə yira ba sapaa wa. Kan tə də mē, sə v tun kan tutŋi v barì tə yira ba sapaa wa. ⁴ Kan tə kúv ba v tətə yira tə ti, kuv dān ya v barì nə ti v tətə yira tə. Bæe tə də kúv ba v tətə yira tə ti,

ku dân ya v kan nə ti v yira tə. ⁵ Yá βεε də v kan wà με, sə ba kán ba tián nə duən con. Də á nə pìà, sə á pwèe də duən tətə, ku με, sə ku ya máǵá mancın wa, ku twá də nimarv nə, sə á ma jvn Yυ. Ku máǵá mancın tə nə λε, sə á pìi á va duən con. Ku nə tà nətυ, á bá wàní á ja á tián sənbwen. Yá *Sitana wá twá ku nə, v dédén, sə v yugə aba, v pa á tun yokokwıon.

⁶ Ku tə à nə swın nətən, ku tà ndə nii nə à pın aba, kan də v barı ka pwèe duən nə yoo wa. Ku yı yoo tə, à nə na, də á nə fwa ku, ku tà yolwan. ⁷ Yυ pın tarpınan yirə yirə liù də mama nə, sə n ma tun v tutvıı tə. Ba duən con, ba də nyiən yı ku cıı, ba duən də con, ba də nyiən yı ku cıı. À mù Polə con nə, à mù yà swə, sə lià tə mama yà ndə à nə, ba dânà ká swe.

⁸ À dân swın bara tə con, ba nə wà swe, də kadənə tə con də, ku ziən, sə ba ya lá nətυ ndə à nə. ⁹ Də ba nə wàri ba tián ba pínı, sə ba swe. Ku ziən, də á nə swe duən, ku donı, də á nə yá á pa ku fıra dé aba.

¹⁰ À dân pìà, sə à swın ba tə ba swe tə con. Ku tà à mù nə pın nii ku tə. Ku ya *Yuu-Tiu nə pın ku. Kan tə, v nə swe, v dân ká nan v barı con. ¹¹ Də v nə nan v barı tə con də, sə v kúv dân ká pìi v swe barı don. Nə à yəé də v nə pìà barı, sə v pìi v va v barı tə con, sə v pa ba kə duən yuu. Sə kanbarı tə də dân ká dııı v kan v dvgv.

¹² Síún nə, à pìà, sə à swın lià tə duən tə con. Ku ya à mù nə swın, ku tà Yuu-Tiu nə swın. Də liù tə, v nə yı á nubiu Kərisə yııı, nə jə kan, v nə tà Kərisə liù, yá kan tə ga swə, sə ba ya duən

nø, sè v dàn ká dɔɔtí wá v dugv. ¹³ Dø kan dø nø kúv ya Kørisø liù, yá v barí tø ga tà Kørisø liù, kv bæe tørtø ga swø, sè ba ya duøn nø, sè kan tø dàn ká nan v yá wá. ¹⁴ Yui twá dø kan tø, v ma ti bæe tø, v nø tà Kørisø liù tø. Yui twá dø bæe tø dø, v ma ti kan tø, v nø tà Kørisø liù tø. Kv nø tà nøtv, á bia tø, á nø lørí, wá ya cuna bia. Yá kv cigá mama wa, ba ya Yui nø ti ba.

¹⁵ Dø ba liù tø, v nø tà Kørisø liù tø nø pìà, sè v pwèe dø v tø, v nø yi Kørisø liù tø, sè v pwèe dø wá. Kv nøtv tø wa, kv ba yoo mama jø, kv pa liù tø nø, kv nø yi á nubiu, nø à yèé á nubua Kørisø yiri, dø ba nø pwèe dø duøn. Yui ya swø, sè á ya duøn nø dø bican sió. ¹⁶ N mù kan tø, n nø ya Kørisø liù, n wàrì n lwarí, dø Yui nø wá twá dø mú, v ma jon n barí tø v cuna wa. N mù kanbarí tø dø con, n wàrì n lwarí, dø Yui nø wá twá dø mú, v ma jon n kan tø v cuna wa.

*Nøtv tø, n nø yi Yui ma kúrí mú, n tø ya nøtv
(Romø tián 6.18-22)*

¹⁷ À pìà, sè à sùrí yoo kv tø lá nø. Kv mù nø ya, sè liù mama ti cwønø tø *Yuu-Tiu nø kúrí, v pa wá. Kv mù cwønø tørtø, v yà nø ti dø mánjá tø wa, Yui nø kúrí wá, sè v twá v mù Yui nø. Kørisø lià púló tø mama wa, kv mù nii tørtø nø à pin ba. ¹⁸ Dø Yui nø kúrí bæe, dø v yà nø *gwønø, sè kv tíú ya lá nøtv. Dø Yui nø kúrí bæe, dø v yà tø wà gwønø, sè kv bæe tørtø kúv dàn ká gwønø. ¹⁹ Dø bæe nø gwønø, nø à yèé v wà gwønø, tø me ya tutv. Yoo tø, kv nø dé lá, kv mù nø ya ka zilí Yui *nii yìèn. ²⁰ Sè liù mama dàn ká lwàn v yiri tø, v nø yi, mánjá tø wa, Yui nø kúrí wá. ²¹ Yui nø

kúrí mú, də n nə ya yoŋu, dən ká pa ku yoo yì mú. Yá n dən nə nɪ cwəŋə, sə n ma tɪnɪ n tìàn, sə n tì ka, n ma tɪnɪ n tìàn. ²² Yoŋu tə, Yuu-Tiu nə kúrí wá, sə ʋ twá ʋ nə, ku yoŋu tə kúv tã yoŋu Yɪ yáá con Yuu-Tiu yɪɪ. Mə ku yɪ nətv ku pa liù tə nə, ʋ də nə tɪ ʋ tìàn, yá Yɪ ga kúrí wá, sə ʋ bà ʋ twá ʋ nə. Ku tíú jigə Zwezi-Kərisə yoŋu. ²³ Yɪ piì ʋ yè aba də kwənə tə nə dáá. Á dən ya ʋ mù nyiən. Á kúv dənà ká piì á jì ləzoni ywəŋə. ²⁴ Á nubɪa-ba, sə á liù mama ya Yɪ yáá con, ndə nətv tə nə, ʋ nə yɪ máŋá tə wa, Yɪ nə kúrí wá, ʋ dən ká lwàń.

Lìà tə, ba nə wà swe tə yoo
(1 Piyerə 4.7; Ebərə-ba 13.4)

²⁵ Síún nə, à wá swìn lià tə, ba nə wà swe tə yoo. Ku tã *Yuu-Tiu nə pɪn nə ku mù nii təntə, ku ya à tətə pubɪŋa, à swìn á con. Yuu-Tiu nə dəri yinəgə zənzən tə pɪn á mɛ, sə á pa cígá à sùràn tə nə, à nə yɪ pùé nədv tíú tə yɪɪ.

²⁶ Á nəŋə ku tə, à nə bɪŋa də, ku zìən. Wɔwəlv tə yɪɪ, ku nə wulə síún máŋá ku tə wa, ku zìən, sə liù mama ya lá, ndə n nə ya nətv. ²⁷ Də n nə jə bwàlú, n nə càrì, sə n swe, dən ká dugv wá. N nə kúv ba bwàlú jə, sə n ya lá nətv, n ba bwàlú càrì. ²⁸ N dən nə kúv twá ku nətv tə wa, n swe kan, n wà cɔna fwa. Kacɪn tə də, ʋ tə nə yəri bɛɛ, nə kúv twá ku nətv tə wa, ʋ swe bɛɛ nə, ʋ wà cɔna fwa. Lìà tə, ba nə swe duən nə, wá na càn zənzən. Yá à mù ya à pià, sə à ma cì á nə. Ku mù yɪɪ nə à swìn, sə á dənà ká swe.

29 À nubia-ba, à sugu tē dēn nē ya mánjá tē, Yū nē pūn nēba, kúv ba dáá. Kū mē yūri nē, kū nē zīgí síún nē, sē ba tē, ba nē swe tē, dàn ká vwa ba tián ba kana tē nē, ba doni Yū. 30 Ba tē, ba nē kwi tē, sē ba ya, ndē kū tà ba kwi. Ba tē, ba nē jwε, sē ba ya, ndē kū tà ba jwε. Ba tē, ba nē yē wiēn, sē ba dē ya, ndē ba ba won jē. 31 Sē ba tē, ba nē tūja luv tūtūnan tē, sē ba ya, ndē ba ba luv tūtūnan tūja. Tūa ka tē yūu wiēn tē, nē nē na, tē wá lε. 32 À ba pià, sē twara jē aba. Liù tē, v nē wà swe, kū ya Yūu-Tiu tūtūni tē twara nē yáá jē wá, dē nētū tē, v nē wá ma poli Yūu-Tiu pùé nē. 33 Kanbari mē ya luv wiēn twara nē ja wá. U pià, sē v poli v kan tē pùé nē, v mē nē kúv pià, sē v poli Yū dē pùé nē. 34 U pubūja tē dàn yáá jī bēlē. Mē kū ya nētū kana tē dē con. Kan tē, v nē ba barī ja, dē kacūn tē, v tē nē yèrī bεε, Yūu-Tiu tūtūni tē cūcū twara nē ja ba. Ba pià, sē ba ya Yū nyiēn, sē Yū nē tūni ba yūra tē dē ba pubūja mama. Yá kan tē, v nē swe barī nē, v dē ya luv wiēn twara nē jē wá. U pià nētū tē, v nē wá twá, v ma poli v barī pùé nē.

35 À nē swīn tē yīēn tēntē á con, kū ya, sē tē san aba. Kū tà à pià, sē à kē aba yoo wa. Kū ya à pià, sē á tūn won mama, ndē kū nē mε, sē kū tūn nētū Yū cwējē tē wa. Sē vanjū dàn ká ya lá, sē á ma marī Yūu-Tiu yūra.

36 À dàn pià, sē à swīn bεε nē jē v kacūn v nē pià, sē v swe yoo. Dūn don, bεε dē v bwàlú wáá ba būja dē, kū mε, sē ba yá ba bwàlí tē. Yá kū kwa nē, kū wáá kū pūn bεε tē ga būja dē, kū ya yolwan, v tūn v bwàlú tē yūra. U fūra nē jē wá

zənzən, ku pa v wàrì v píní, v nə na də v pìà, sə v swe v bwàlú tə, sə ba swe duən nə. Də ba nə swe duən nə ku tà cuna. ³⁷ Yá bɛɛ tə wáá v kúrí v tì də, v bá swe v bwàlú tə də v waa mama. Də v nə jə v tìàn dìàn, də v nə ken v pubuŋa wa, də v mù də v bwàlú tə bá pèń duən nə, ku zìən, v nə wà v bwàlú tə swe. ³⁸ Ku yoo tə dàń pìà ku swìn də, bɛɛ tə, v nə swe v bwàlú tə fwa yozəŋu. Bɛɛ tə, v də nə ba v bwàlú tə swe, də nə kùd fwa yozəŋu v doni.

³⁹ Kan nə swe barı nə, v barı tə nə wà tı, v ba cwəŋə jə, sə v nan v va v swe barı don nə. Yá v barı tə dàń nə tıga, v jə cwəŋə, sə v pìí v swe barı don nə, v nə swə. Ku mɛ, sə barı təntə də ya Kərisə liù. ⁴⁰ À mù pubuŋa wa, à yà wá swìn də, kan tə nə wà pìí v swe, v yà wá ja pupwən, v doni v nə pìí v swe. Mə à mù pubuŋa nə nətɔ, yá à də ga yèə də, Yı-*Sıŋu tə wulə də nə.

8

Joŋi diè nàŋú diŋə yoo

(1 Koréntə tián 10.19-33; Romə tián 14.13-23)

¹ Síún nə, à dàń pìà, sə à swìn nàŋá tə, ba nə ma fwa *joŋi, ba pın wəŋwanɔ nə yuu wa. Ku yı cígá, á swìn, á wú: «Nə mama yèə cígá tə». Yá ku yənu təntə nə yáá kə nəba fwıə wa. Yá sonu mù yı ku yáá pa, nə vəli yáá wuuu, Yı tutuŋı tə wa. ² Də liù nə fwa fwıə v bırı də, v mù yèə yìèn, ku nətɔ tə nə bırı də, v tə yèri yìèn tə, ndə ku nə mɛ nətɔ. ³ Ku mù nə pın, liù tə, v nə swə Yı, Yı də yèə ku tíú yoo.

4 Ku nè yí nàṅú tɛ, ba nè ma fwa jonɪ, ba pɪn wɔŋwanu nè yoo wa, nè mama yèé dɛ, lɔv wɔŋwanu ya tutu. Nè ga yèé dɛ, Yɪ cɪcɪ nè ba don jɛ. 5 Lìà duən bìrɪ dɛ, wiən wulə lanworu tɛ wa dɛ tia yuu wa, ba mù nè jùnì, ndɛ ba yia nè. Ku mù nè bìrɪ dɛ, lìà duən con yia dáá, yun tián dɛ dáá. 6 Nè mù yèé dɛ, ku tà cígá. Nè yèé dɛ, Yɪ ya nɛɔv cɪcɪ. U mù nè ya nè nyɪna. Yá v mù yɪrɪ nè nè wulə. U mù nè pɪn wiən tɛ mama wulə. Nè yèé dɛ, *Yuu-Tiu dɛ yí nɛɔv cɪcɪ. Ku mù nè yí Zwezi-*Kərisə. Wiən tɛ mama nè twá dɛ wá tɛ ma wulə. U mù nè pɪn nè dɛ wulə.

7 Lìà tɛ mama pubɔŋa tà nɛɔv. Lìà duən wulə á pwərə wa, ba nè mì wɔŋwanan tɛ zənzən. Ku mù nè pɪn, ku tián tɛntɛ nè dí wɔŋwanu nàṅú, ba waa con ba yáá pìi ba bɔŋa dɛ, wɔŋwanu tɛ nè ya ba yɪ. Yá ba kúv ba dɪàn jɛ Yɪ cwəŋə tɛ wa, ku jigə cɔna ba waa con. 8 Nè mù yèé dɛ, ku tà wodiu nè wá pa nè yí Yɪ yɪra. Dɛ nè nè dí ku, ku bá sùrí nèba Yɪ yáá con. Nè nè kúv wà ku dí, ku bá mun nèba Yɪ yáá con.

9 Á dàń nè zurə á yɪra, dɛ á nè swə á jə cwəŋə, sə á dé won tɛ mama, á nè pìà. Ku nè tà nɛtu, Kərisə lìà tɛ, ba nè ba dɪàn jɛ Yɪ cwəŋə tɛ wa, wá twá á nè, ba ma dɔgv Yɪ cwəŋə tɛ ba jén. 10 À wá man ku nɛtu tɛ nɛɛ, à bìrɪ aba. Dɛ liù tɛ, v tɛ nè yèrɪ Yɪ cwəŋə tɛ wa yìèn tɛntɛ, v nè nɪ n mù liù tɛ, n nè yèé Yɪ cígá tɛ dɛ, n jèn wɔŋwanan dɪè wa, n dé tɛ nàṅú, v dɛ wá bún dɛ, v dɛ wáá ku v dé. 11 Yá ku dàń wá twá, dɛ n mù liù tɛ, n nè yèé Yɪ cígá tɛ, liù tɛ don tɛ, v nè yɪ n nubiu Kərisə yɪrɪ, v nè yèrɪ tɛ ma jén, Zwezi-

Kørisø ga ti v dæ yiri. ¹² Dæ n næ fwa nøtv, ku yi cuna næ, n fwa n nubia tæ yira, ba næ ba diàn jø Yu cwəŋə tæ wa. Ku yi n gugurə ba pubɔŋa tæ, ku cuna tæ ga yi tæ tégé n mù dæ Zwezi-Kørisø pwərə wa. ¹³ Ku mù yiri næ, dæ à næ wá dé woŋwanu nàŋú, à nubiu don ga twá ku næ, v jén Yu cwəŋə tæ wa, à kúð bá dé woŋwanu nàŋú míámíán, sè ku pin nubiu don jén Yu cwəŋə tæ wa.

9

Polə ba ŋwírán pìà Yu tvtvŋi tæ wa

(Likə 10.7; Galasi tián 6.6; 1 Timote 5.17-18; 2 Korentø tián 11.7-12; Tvtvnan 20.34-35)

¹ Á tətə yèé dæ, à mù Polə yi liù tæ, à næ ti à tiàn. Á yèé dæ, à yi Zwezi-*Kørisø *tuntunu. Á cígá ni næ *Yuu-Tiu Zwezi à yii wa. Cígá mama, à tvtvŋi tæ, à næ tun à pa Yuu-Tiu næ tæ, næ pin á ma yi Yuu-Tiu Kørisø lià. ² Dæ lià duən næ swə ba swìn dæ, à tà Zwezi-Kørisø tuntunu, á mù yèé dæ, à yi Zwezi-Kørisø tuntunu. Á mù yi mimunu, ku næ biri dæ, à yi Yuu-Tiu tuntunu.

³ Mə ku mù yoo təntə à yàá ma le lià tæ, ba næ cəgə næ tæ. ⁴ Cígá mama à jə cwəŋə, sə à jon à nii wodiū dæ won tæ, à næ wá nyu á con, à tvtvŋi tæ yiri. ⁵ Cígá mama à jə cwəŋə, sə à dæ swe kan lià tæ wa, ba næ yi à nubia Kørisø yiri. Yá à dæ dæ à kan tæ yà wàá næ twá tian tæ wa næ vəli, ndə Yuu-Tiu nubia tæ, dæ v tuntuna tæ duən næ, ndə Sefasə* næ. ⁶ Cígá mama, ku yi à

---

* **9:5** 9.5 Sefasə ja yiri don, ba næ boŋə Piyərə.

mù dè Barēnabasè cɪɪ nə bə cwəŋə jə, sə nə ma nɪ nə nii wodiɪ, də kʊ nə tà nə tʊn də nə jìàn naaa? ⁷ Á tə nɪ pamanʊ, də bə nə bə ʊ nii nə lɪ, ʊ ga vələ kùò naaa? Á tə nɪ valʊ, də ʊ varɪ kárá, ka wiən bɪ, yá ʊ ga bə torɪ jə ka wiən tə tə wa naaa? Á tə nɪ liù, də ʊ cì vàná nə, yá ʊ ga bə tə yɪla kaŋa ʊ nywìn naaa? ⁸⁻⁹ Kʊ tà ləzoni pubɔŋa nə, à ma swìn yìèn təntə. Yɪ *nii tə, ʊ nə pɪn *Moyizə nə saga tə də tətə swìn tə yìèn təntə. Kʊ púpúní saga təntə wə də, máná tə wə, n nə jə nav, n ma tɔŋa n fɔɔ, kʊ wà mɛ, sə n vwa kʊ nii nə, kʊ dàn ká dɪŋɪ wobɪa tə. Kʊ sɔgʊ təntə pià kʊ bɪrɪ də, nɪan yoo yì Yɪ naaa? ¹⁰ Kʊ sɔgʊ təntə tà nə mù Zwezi-Kərisə tɔntɔna tə yɪrɪ nə, Yɪ swìn kʊ naaa? Awo, kʊ ya nə mù yɪrɪ nə, Yɪ swìn kʊ. Liù nə varɪ kárá, ʊ yàá jə yala də, ʊ wá na ʊ torɪ ka wodiɪ tə wə. Liù nə cèrɪ mɪna, ʊ də yàá jə yala də, ʊ wá dé tə wodiɪ. ¹¹ Nə mù nə ken Yɪ sɔgʊ tə á pubɔŋa wə, ndə bə nə dùè wodwii kárá wə. Á bɔŋa də, kʊ yà wà mɛ, sə á mù nə lɪ nə nii nə naaa? ¹² Də lià duən nə jɔŋə bə nii wodiɪ á jìàn wə, nə mù yà nə mɛ, sə nə na nə nii wodiɪ á con, nə donɪ kʊ tián tə. Nə mù ga wà aba lòrɪ, sə á ŋwín nəba won mama wə. Yá nə yà mɛ, sə nə pa á ŋwín nəba. Nə sèe nə dé càn tə mama, sə nə dàn ká fwa won, kʊ nə wá cì á nə, sə á nì Zwezi-Kərisə suywánú tə. ¹³ Á yèò də, lià tə, bə nə tɔŋa Zwifə-bə Yɪ *dìè tə wə, bə nii wodiɪ naŋa tutɔŋɪ tə wə, bə nə tɔŋa. Á ma kùò yèé də, Yɪ *jɔŋwana tə, bə nə gwɪ vàná tə, də yàá lɪ bə torɪ *jɔŋɪ tə nàŋú tə wə. ¹⁴ Nə dè

con nø, mø ku yí nøtu. Yuu-Tiu dø pín nii, sè làà tø, ba nø swìn v suywáńú tø, na ba nii wodiu ku tutuńi tørtø wa.

¹⁵ Dø ku nøtu tø mama, à mù wà aba lòrì, sè á lí à nii nø. À nø púpúní ku nøtu tø, ku tà à wú á dàń pian won bà, ku pa nø. À ba pìà, sè liù mun à dun tø, à nø jø tø. À nø tìga, ku kukwa, dø à nø bwe won bwiø á con. ¹⁶ Won tø, ku nø pa à swìn suywáńú tø, ku tà won tø à nø wáá à ma fwa fwiø. Ku ya Yú tørtø nø kálí nø, sè à swìn suywáńú tø. Dø à nø wà ku swìn, ku ya càn nø wá yí nø. ¹⁷ Yú suywáńú tø ya à yuu zílí Yú pín nø. Ku tà à tørtø nø kúrí ku à tián nø. Ku yà nø yí à tørtø nø kúrí à tì, sè à swìn Yú suywáńú tø, à yà wá jon ńwírán ku yíra. ¹⁸ Bèèèè dàń nø yí à ńwírán ku tutuńi tørtø wa? À ńwírán nø ya, sè à swìn suywáńú tø, à pa làà nø tutu. À dàń ká bwe ba à ńwírán bwiø.

¹⁹ À mù Polø tì à tián liù mama yáá con. Yá à tørtø nø tì à tián, à ma fwa làà tø mama yonju. À fwa nøtu, sè à twá ku nø, à van làà zənzən à pa Zwezi nø. ²⁰ Máná tø wa, à dø *Zwifø-ba nø wulø duən nø, à yáá lwán à jì ndø ba nø, sè à ma wání ba à van à pa Zwezi nø. À yáá fwa ku nøtu, yá Yú *nii tø, v nø pín *Moyizø nø tø ga kúò ba dián jø à yuu wa. Dø à nø fwa ku, ku yí à pìà, sè à van Zwifø-ba Yú nii tø, v nø pín Moyizø nø tø wa, à pa Zwezi nø. ²¹ À nø kúò wulø làà tø, ba nø yèrì Yú nii tø, v nø pín Moyizø nø pwørø wa, à yáá fwa ndø à dø yèrì ku, sè à ma wání ba à van à pa Zwezi nø. À nø fwa ku nøtu tø, ku ba pìà

ku swìn də, à ba Yıı nii tə, v nə pın Moyizə nə zılı. À zılı Zwezi-Kərisə nii zəni. Ku yı à fwa ku, sə à ma van là tə, ba nə ba Yıı nii tə, v nə pın Moyizə nə jə, à pa Zwezi nə. ²² À nə kù wulə də là tə, ba nə tə ba diàn jə Yıı cwəŋə tə wa, à yàá jì ndə à də ba diàn jə, sə à ma wàní ba à van à pa Zwezi nə. Də là nə swə, ba yı nətʋ mama, à yàá jì ndə ba nə, sə à ma wàní à twá yiri mama nə, à ma van ba duən, sə Yıı jon ba ba cuna wa. ²³ À fwa wiən tə mama Yıı sɔy wánɔ tə yurı, sə à ma wàní tori à na Yıı con.

(2 Timote 2.3-6; 4.5-8)

²⁴ Á yəé də, là nə pìà, sə ba dəri dəru, sə ba jon ɲwírán. Ba mama yàá dəri cígá, ku dān nə ya ba wa liù nədʋ tə, v nə wá dəri v le ba duən tə, nə wá na ɲwírán tə. Á dān kəni diàn, ndə là tə nə, ba nə dəri tə, sə á də wàní ɲwírán á na. ²⁵ Lià tə mama, ba nə pìà, sə ba dəri dəru ba jon won, ba yàá dí yàá ba cì ba tiàn nə də wiən tə, ba nə swə, yá tə ga ba ziən də dəru tə. Ba fwa nətʋ, sə ba ma na jala yupuu dəru tə wa. Yá yupuu təntə ba dání, ku ma kwın. Nə mù dəru tə wa, Yıı wá pa nəba yupuu tə, ku nə bá kwın, abada. ²⁶ Ku mù nə pın, à mù ma dəri Yıı nyiən tə wa, sə à yí ku yígúré. À tə yı ndə liù tə nə, v nə mà cwàrí. À ba à cwàrí tə mà woru wa. ²⁷ À kəni càn à tətə yira tə nə, sə ku pa à wàní à tiàn à ja, sə à mù liù tə, à nə swìn Yıı sɔgʋ tə, à birı là nə, Yıı dān ká vı nə v dɔgʋ.

Won tə, Yizərayelə lià tə nə fwa, ku nə kàrì nəba

(Ebərə-ba 3.7-19)

¹ À nubia-ba, à mù Polə pià, sə á lií ku tə, ku nə tun májá tə wa, nə nıbara*, ba nə wulə *Moyizə kwa, kasɔɔ lanworu tə wa. Bakwan tə yà nə púé ba mama míámíán yuu nə, ba ma vəli. Ba mama nə vəli ba ben múnna nəstian tə. ² Ba mama tə yà yı ndə ba ləgə ba bakwan tə də múnna tə wa, sə ku pa, Moyizə ya ba yuu tíú. ³ Ba mama dí wodiú tə, ku nə nan Yı con. ⁴ Ba mama nə nyua níá tə, Yı nə pın tə nan pìù tə wa. Ku pìù təntə yà yı Zwezi-*Kərisə, nə vəli də ba. ⁵ Yá də ku nətu mama ba wa lià zənzən wà Yı pùé poli. Ku mù nə pın, ba ti ba zwe kasɔɔ lanworu tə wa.

⁶ Ku nətu tə pià ku birı nəba də, ku ba ziən, sə nə pa nə pùé yokukwınan fıra zv nəba, ndə tə fıra nə zva ba nətu. ⁷ Ba wa lià duən yà yı woŋwanan nə ba pın dun, ba ga dɔgɔ Yı vən nə. Ku yà yı, ndə ku nə púpúní Yı sagı tə wa, ku wú:

«Lià tə jəñ duən yáá nə, ba dé wodiú, ba nyu ba sú. Ku kwa nə, ba zàn, ba wulə ba sɛ».

⁸ Ba wa lià duən də yà pəni duən vɛɛ vɛɛ. Ku mù nə pın, ba wa lià mùrù sapva də batwa (23 000) twá duən, ba ti dun nədu. Nə mù dàn ká cwàrì də duən ndə ba nə. ⁹ Ba wa lià duən də pià *Yuu-Tiu nii nə. Ku mù nə pın, dıŋa tə ma dıŋi ba, tə gv. Nə mù dàn ká pià Yuu-Tiu nii nə,

---

* **10:1** 10.1 Polə yı *Zwifə-ba yoo nə ɔ swın. Zwifə-ba tə yà yı ywəŋə, ba wulə *Ezwipətə nagwanaa wa. Yı ma lı ba lá nə, ɔ pa ba twá kasɔɔ lanworu tə wa, ba va *Yizərayelə lɔɔ nii tə wa.

ndə ba nə. ¹⁰ Ba wa lià duən də ησηων Yυ. Ku mù nə pɪn, Yυ *malɪka tə, ka nə cùgà lià tə bà, ka gu ba. Á mù dânà ká ησηων Yυ, ndə ba nə. ¹¹ Tə mù yìèn təntə mama fwa ba, sə ba duən twá tə nə, ba ma lwarɪ. Ba púpúní tə ba tún Yυ sagɪ tə wa, sə tə kàrì nə mù lià tə, nə nə wulə luv talɪkwa máǵá tə wa.

¹² Ku mù yɪrɪ nə, liù tə, v nə buɲa də, də v zɪga yυ nə Yυ cwəɲə tə, sə v cì v tián nə, v dân ká dɔgu Yυ cwəɲə tə. ¹³ Yoo tə mama ku nə dédén aba, sə ku yigu aba ku pa á tɔn yokɔkwɪɔn, ku dí yáá ku dédén lià duən də. Yυ yɪ pùé nədu tíú, v bá sèe, sə yoo mama, ku nə dwə á dián dédén aba, sə ku yigu aba ku pa á tɔn yokɔkwɪɔn. Yυ wá pa aba dián, sə á ma nan ku wa, ku dân ká doni aba, sə ku pa á wàní á píní ku.

Á cia á tián nə də woɲwanan tə

(2 Korentø tián 6.14-18; 1 Korentø tián 8; Romə tián 14.13-23; Apokalisə 2.14)

¹⁴ À nubisoni-ba, ku mù nə pɪn, á dân dɔga ka pa dun woɲwanan nə tə míámíán. ¹⁵ À yɪ à swìn á mù lià tə con, á nə jə pubɲa, sə á tətə lwarɪ ku tə, à nə swìn tə. ¹⁶ Zwezi-*Kərisə jana tə lwá nə yɪrɪ v tɪan tə wa. Yá diven wùrú zɲa tə, nə nə yáá bwɪ Yυ nə, də nə nywìn tə yɪ, sə ku ma bɪrɪ də, nə mù də Zwezi-Kərisə jə *nimarv v jana, tə nə lwá tə yɪrɪ. Dipen tə, nə nə yáá fɔ nə tārì duən, nə dé tə yɪ, sə ku ma bɪrɪ də, nə mù də Zwezi-Kərisə jə nimarv v yɪra tə yɪrɪ, ku nə cùgè v tɪan tə wa. ¹⁷ Dipen tə yɪ nədu, nə mù ga

dáá, yá nə ga dé kv dipen nəv təntə. Kv nəv tə biri də, nə yí ndə won nəv nə.

¹⁸ Á buŋa *Yüzərayelə lià dwíí tə yoo. Ba lià tə, ba nə yáá gwí vana tə Yí *joni kúrí tə yuu wa ba pín Yí nə tə, yáá dé nənú tə vān don. Yá kv nəv tə pià kv biri də, ba mù də Yí mari duən nə. ¹⁹ Kv nəv tə ya à pià à biri də, wonwanv tə də kv vanv tə me ba funə jə. ²⁰ À dān swìn á con də, kv tə, ba nə yáá gv wonwanv tə nə, kv ya ba gwí *zinə nə, kv tà Yí nə. Yá à ba pià, sə á mù də zinə mari duən nə. ²¹ Á ba cwəŋə jə, sə á nyv zinə diven wùrú zŋa tə, sə á tə nyv *Yuu-Tiu də diven wùrú zŋa tə. Á ma kúv wàrì wodiu tə, ba nə pín zinə nə, á dé, sə á tə dé Yuu-Tiu də wodiu tə. ²² Də nə nə fwa kv nəv, kv yí nə pià, sə Yuu-Tiu wəgwí v zān naaa? Á buŋa də, nə diān dwə wá naaa?

²³ Cwəŋə wulə, sə ba fwa won mama. Kv ya cígá, kv dān nə tà wiən tə mama, ba nə fwa nə jə nywarí tə pa aba. Cwəŋə wulə, sə ba fwa won mama, yá wiən tə mama dān nə ba nəba saŋa, sə ba bori Yí nyiən tə wa. ²⁴ Sə liù mama dān pià kv tə, kv nə saŋa v duən tə nə. U dān ká pià kv tə, kv nə saŋa v tətə nə. ²⁵ Á díé won tə mama, ba nə yoli yəə wa, á dānà ká bún yoo mama, kv yoo wà me, sə kv zv á pubŋa wa. Á dānà ká bwe yoo mama. ²⁶ Kv púpúní Yí sagí tə wa, kv wú:

«Tia də kv yuu wiən tə me yí Yuu-Tiu nə tí kv».
²⁷ Də liù nə tà Kərisə liù, yá v bon aba, sə á dé də duən, á nə vèli, sə á dé kv tə mama, ba nə tún

á yáá con. Á dànà ká bún yoo mama, ku yoo wà me, sə ku zu á pubuŋa wa. Á dànà ká bwe yoo mama. ²⁸ Liù dàn nə swìn á con, ʋ wú: «Won ku tə yi ba gva wonwanʋ nə», á dànà ká dé ku liù tə yiri, ʋ nə dí yáá ʋ swìn ku n con də, ku yoo tə nə wá zu ʋ pubuŋa tə wa yiri. ²⁹ Ku tə, à nə swìn yəbə, ku tà á tətə pubuŋa tə, nə wá gugurə tə yoo, ku ya liù tə don tə pubuŋa tə nə wá gugurə tə yoo. Bèèèe yiri nə liù don pubuŋa dàn ma me, sə ku buri à bura ku tə yiri, à nə ti à tián à ma fwa? ³⁰ À ken Yu lèèèe à wodi u tə yiri, à nə dé. Bèèèe nə pin, lià duən tə cəgə nə, ku wodi u tə yiri, à nə ken Yu lèèèe?

³¹ À sugʋ tə dàn pìà, ku biri də, ku nə yi á wodi u diŋə wa, nə à yèé ku tə, á nə nywìn, nə à yèé ku tə mama, á nə fwa, á fwa ku, sə á pa Yu na dun ku wa. ³² Á dànà ká ya lià tə, lià duən nə wá zigi á yuu wa ba tun cuna, ku nə yi *Zwifə-ba, nə à yèé *Gərekə-ba, nə à yèé Kərisə lià púlí tə. ³³ À də yi à fwa won mama à pìà, sə ku poli lià tə mama pwíi nə. Ku tə à nə pìà, ku tà à cici sanʋ nə à pìà. Ku yi lià kapuʋ sanʋ nə à pìà, sə Yu jon ba ba cuna wa.

11

¹ À dàn kwè aba, sə á fwa ndə à nə, ndə à də nə fwa ndə Zwezi-Kərisə nə.

Bee də kan nə me, sə ba jəh nətv Yuu-Tiu yáá con

(1 Korentø tián 14.40; Efzə tián 5.22-24; 1 Timote 2.8-14)

² À bwi á nə də, á tə nə líí à lié yoo mama wa, á ga twá à kàrà tə nii nə, ndə à nə kàrì aba nətɔ.
³ À dàń pià, sə á lwarɪ yoo kɔ tə. Zwezi-**Kərisə* nə wulə bɛɛ mama yuu wa. Bɛɛ də nə wulə ɔ kan yuu wa. Yá Yɪ də nə wulə Zwezi-*Kərisə* yuu wa. ⁴ Bɛɛ tə mama, ɔ nə jònà Yɪ, nə à yèé ɔ nə swìn Yɪ **nii sùràn*, ɔ ga pú won ɔ yuu nə, kɔ yɪ ɔ mun ɔ Yuu-Tiu. ⁵ Kan tə mama, ɔ də nə jònà Yɪ, nə à yèé ɔ nə swìn Yɪ nii sùràn won, ga wà ɔ yuu nə pwí, kɔ yɪ ɔ mun bɛɛ tə, ɔ nə wulə ɔ yuu wa. Yá kɔ cavira tə yɪ, ndə ba nə pàrí* kan yuu nə. ⁶ Də kan nə wà won ɔ yuu nə pwí, sə ɔ gian ɔ yukɔran tə. Də kɔ nə yɪ cavira kɔ pa kan nə, sə ɔ pa ba gian ɔ yukɔran, nə à yèé, sə ɔ pa ba pàrí ɔ yuu, ɔ mɛ, sə ɔ pú won kɔ nə. ⁷ Bɛɛ yɪ Yɪ nyinyiga də Yɪ dun, kɔ m̀ nə pɪn, ɔ wà mɛ, sə ɔ pú won ɔ yuu nə. Kan də con, ɔ də yɪ bɛɛ dun. ⁸ Yɪ li won bɛɛ yɪra, ɔ ma fwa kan. Yɪ wà won li kan yɪra, ɔ ma fwa bɛɛ. ⁹ Yɪ wà bɛɛ fwa kan yɪrɪ, yá kɔ ya ɔ fwa kan bɛɛ yɪrɪ. ¹⁰ Kɔ m̀ nə pɪn, kan mɛ, sə ɔ pú won ɔ yuu nə, sə kɔ birɪ də, ɔ jə nii *Kərisə* lià púlí tə wa, **malike* tə yɪrɪ.
¹¹ Yuu-Tiu yáá con, kan ba ɔ tián tɪ, bɛɛ nə tɪ wá. Bɛɛ də ba ɔ tián tɪ, kan nə tɪ wá. ¹² Ndə nətɔ tə, Yɪ nə li won bɛɛ yɪra, ɔ ma fwa kan, mə nətɔ nə bɛɛ yɪ kan nə yáá lɔrɪ wá. Yá tə mɛ yɪ tə naɲa də Yɪ. ¹³ Á tətə buɲa kɔ, á jén kɔ ziən, sə kan jɔn Yɪ, ɔ ga ba won ɔ yuu nə pwí naaa? ¹⁴ Nətɔ tə, Yɪ nə fwa won mama, tə

---

* **11:5** 11.5 Korentə tián con, kɔ mǎjá tɛntə wa, də liù nə pàrí kan yuu, kɔ yɪ ɔ pià, sə ɔ kə cavira kɔ kan tɛntə nə.

nə biri də, bæe yukʊran nə dara zənzən, ku jə cavira. ¹⁵ Yá ku lwàń, ku ya dun ku pa kan nə, də v yukʊran nə dara. Kan mù con nə, Yı pın wá yukʊran tə, sə tə pú v yuu nə. ¹⁶ Də liù nə ba ku swə, v nə tútùńí, nə mù ba yofwamıvɔn təntə jə. Yı lià púlé tə də ba ku yofwamıvɔn təntə jə.

Nətv tə, nə nə mɛ, sə nə dé Yuu-Tiu nımarv wodiı tə
(*Matıə 26.26-28; Marəkə 14.22-25; Likə 22.19-20*)

¹⁷ À nə pın nii ku tə, won tə, à nə bá bu á nə ku yı, ku mù nə yı á nə yáá jəń duən nə Yı lià púlí tə wa, ku ba aba lwàńí, sə á jì zəni. Ku yáá kwen ku cùgà aba. ¹⁸ Təntən yoo, à nəń də, ba swın də, á nə jəń duən yáá nə *Kərisə lià púlí tə wa, á yáá pwèe púlé púlé də duən. À buɲa də, ku vàn don wáá cígá ku yanı. ¹⁹ Ku mɛ, sə pwıa cígá ya á tətəɲi wa, sə ku pa ba lwarı lià tə, ba nə twá Zwezi cígá cígá á tətəɲi wa. ²⁰ Ku biri də, á nə yáá jəń duən yáá nə, cígá mama ku tà *Yuu-Tiu *nımarv wodiı tə á pìà á dé. ²¹ Á liù mama yáá dí yáá v dé v tətə wodiı. Ku mù nə pın, niən yáá jə liù don, yá liù don ga nyv, v sú v bubvı. ²² Ku yı á ba dii jə, á nə wá dé á wodirən tə lá, də á nywın á swana tə tə wa naaa? Ku yı Yı lià púlí tə nə á pìà, sə á mun. Yá ku yı cavira nə, á kəni ba tə nə, ba nə ba won mama jə. Á buɲa də, à wá bu á nə ku yoo təntə yı naaa? Abada, à bá bu á nə.

²³ À mù jon Yuu-Tiu sòràn tə, à swın á con.

Dun tə, ba nə jɪn Yuu-Tiu Zwezi tə, kɔ tɪtɪn nə, ɔ tì dipen, ²⁴ ɔ kə Yɪ lèèè kɔ yɪrɪ. Kɔ kwa nə, ɔ fwa fwa kɔ, ɔ ga swɪn, ɔ wú: «Kɔ yɪ à yɪra tə nə, á mù yɪrɪ. Á dàń fwa kɔ nətɔ tə, á ma líí à yoo». ²⁵ Ba nə kùò dí wodiu tə, ɔ zwèè, ɔ kùò tì diven wùrú zɔŋa wa, ɔ ga swɪn, ɔ wú: «Diven kɔ tə wùrú zɔŋa ka tə wa nə yɪ à jana tə, tə nə yɪ Yɪ *nimardɔn tə. Á fwa kɔ nətɔ, sə á ma líí à yoo, mánǵá tə wa, á nə wá nyɔ kɔ». ²⁶ Yá mánǵá mama, á nə dí dipen kɔ tə, á nə nyɔa wùrú zɔŋa kɔ tə diven tə, kɔ yɪ Yuu-Tiu tian tə yoo nə, á bɪrɪ wuuu. Á fwa kɔ nətɔ tə, kɔ jə vələ mánǵá tə wa, Yuu-Tiu nə wá pìí ɔ bà.

²⁷ Kɔ mù nə pɪn, liù tə, ɔ nə dí kɔ dipen təntə, ɔ nə nyɔa Yuu-Tiu diven tə, yá ɔ ga wà mɛ, sə ɔ fwa kɔ, bɪrà wulə kɔ tíú yuu wa, Yuu-Tiu yɪra tə də ɔ jana tə yɪrɪ. ²⁸ Liù mama dàń mɛ, sə ɔ dé yáá ɔ zən ɔ tián, sə ɔ ma dé kɔ dipen təntə, sə ɔ ma nyɔ kɔ diven təntə. ²⁹ Liù tə, ɔ nə dí kɔ, ɔ nə nyɔa kɔ, ɔ ga wà Zwezi yɪra tə zilí, ɔ tətə nə wá pa Yɪ kə wá càn wa. ³⁰ Kɔ mù nə pɪn, labwana də yayɪŋa ma dáá zənzən á tətəŋi wa, yá á wa lià duən də ga tɪ. ³¹ Də nə nə bɪrɪ nə tətə bɪrà nə tián nə, bɪrà kùò bá ja nəba. ³² Də Yuu-Tiu nə ken càn nə nə, mánǵá tə wa, kɔ yɪ ɔ pìà, sə ɔ ma li nəba yoo wa. ɔ pìà, sə dun tə nə, ɔ nə wá bɪrɪ lià tə mama bɪrà tə, ɔ dàn ká kə nə mù də lià tə mama, ba nə yɪ lɔɔ nə tɪ, càn wa. ³³ À nubɪa-ba, kɔ mù yɪrɪ, mánǵá tə wa, á nə jèé duən yáá, sə á dé Yuu-Tiu nimarɔ wodiu tə, sə á dián

duən. ³⁴ Də niən nə jə á wa liù, sə v dé wodiu v sán nə, sə ku dân ká pa á jèh duən nə, á ma pa Yu bürì á bürà.

À wá le á yìèn tə duən tə, mánǎ tə wa, à nə wá bà á con.

12

Yu tarpıvn tə, v nə pın Kərisə lià duən nə (Efəzə tián 4.6-12; 1 Piyerə 4.10-11; Filipə tián 2.1-4)

¹ À nubıa-ba, kv nə yı Yu-*Siñu tarpıvn tə yoo wa, à pià, sə á nì kv dèh zəni. ² Á yèé də, mánǎ tə wa, á yà nə yèrì Zwezi-*Kərisə, wonwanan tə, tə nii nə ba swìn nə yugə aba, tə ga dé diàn á yuu wa, sə á pú tə kwa á jùnì tə. ³ Kv mù yırı nə, à swìn á con də, liù wàrì v swìn də, Zwezi ya *Yuu-Tiu, də kv nə tà Yu-Siñu tə nə bırı kv wá. Kv mù nə pın, də liù mama wàrì v twá də Yu-Siñu tə, v ma swìn v pın Yu cùgà Zwezi.

⁴ Yu-Siñu tarpıvn yirə yirə dáá, yá Yu-Siñu tə yı nədv kv nə pın tə. ⁵ Tutunan yirə yirə dáá, yá Yuu-Tiu tə mù yı nədv, ba nə tıja tə ba pın wá. ⁶ Yìèn yirə yirə dáá tə nə tıja, yá kv yı Yu nədv tə nə pın diàn yirə yirə lià tə nə, ba ma tıja tə. ⁷ Yu-Siñu tə yáá bırı kv tiàn liù mama nə, sə v wàní v san ba duən tə nə. ⁸ Kv mù nə pın, Yu-Siñu nədv tə yáá pa wubıja sùràn liù don nə, kv ga pa v don də nə yənu sùràn. ⁹ Kv mù Yu-Siñu nədv tə yáá pa liù don nə, sə v wàní v kə waa Zwezi nə də cígá cígá. Kv ga pa v don də nə tarpınan, tə nə zwèe yayıran. ¹⁰ Kv mù Yu-Siñu nədv tə yáá pa liù don nə tarpıvn, sə v ma

fwa tètònà, tə nə bırı Yı dıàn tə. Kú pa ɔ don nə tarpıɔn, sə ɔ ma jon Yı *nii sùràn ɔ swìn. Kú pa ɔ don nə tarpıɔn, sə ɔ ma lwarı sɔgɔ tə, kú nə yı Yı-Sıñu tə sɔgɔ, də kú tə nə yı *zinə sùràn. Kú mù Yı-Sıñu nəɔv tə yàá pa liù don nə tarpıɔn, sə ɔ swìn suyirə duən, kú pa ɔ don nə tarpıɔn, sə ɔ ma gwın tə suyirə tə dèń. ¹¹ Yı-Sıñu nəɔv tə tətə nə tɔŋa tə yìèn təntə mama. Kú mù nə tàrì kú pın liù mama nə, ndə nətɔ tə nə, kú nə pìà.

Yıra nəɔv də kú nandaran, tə nə dáá

¹² Nə yèé də, yıra yı nəɔv, yá kú ga ja nandaran, tə nə dáá zənzən. Yá nandaran təntə nə dáá nətɔ mama, tə mù nə ken duən nə, tə ma fwa yıra nəɔv tə. Mə kú ya nətɔ Zwezi-*Kərisə də con. ¹³ Yá kú dān nə yı *Zwifə-ba, nə à yèé ba tə, ba nə yı də *Gərekə-ba, də ba tə, ba nə yı ywəŋə, nə à yèé ba tə, ba nə tı ba tìàn, ba ləgə nə mama Yı-*Sıñu tə wa, sə nə wàní nə ya won nəɔv. Nə mama súé də Yı-Sıñu nəɔv tə. ¹⁴ Yıra tà nandav nəɔv nə kú jə, kú yı nandaran, tə nə dáá, nə kú jə. ¹⁵ Də naa yà nə swìn də, kú tà jıun, kú mù yırı nə, kú tà yıra tə nə tı kú, kú nətɔ wàrì kú pın naa kúù tà yıra tə nandav. ¹⁶ Də zıun yà nə swìn də, kú tà yii, kú mù yırı nə, kú tà yıra tə nə tı kú, kú nətɔ tə wàrì kú pın kú kúù bá ya yıra yıra nandav. ¹⁷ Də yıra tə mama yà nə yı yii cıci, kú yà wá fwa nətə, kú ma nì sùràn? Nə à yèé kú yà nə kúù yı zıun cıci, kú yà wá fwa nətə, kú ma nì lwán? ¹⁸ Kú mù nə pın, Yı ma kə nandaran tə mama yıra wa, ndə ɔ nə pìà nətɔ. ¹⁹ Yıra ya wàrì lá kú yanı, də kú yà

nə yɪ nandav nəɖv ɕɪɕɪ. ²⁰ Kɔ m̀v yɪrɪ nə yɪra yɪ nəɖv, yá kɔ nandaran ga dáá. ²¹ Yii dàń wàrì jɪn con kɔ swìn də, jɪn ba tɔtɔɲɪ jə kɔ pa kɔ. Yuu də ma kúv wàrì nɛɛ con kɔ swìn də, nɛɛ ba tɔtɔɲɪ jə tə pa kɔ. ²² Nandaran tə tətə, tə nə yɪ ndə tə ba diàn jə, tə də jə tɔtɔɲɪ yɪra tə wa. ²³ Nandaran duən wulə yɪra tə wa, ba nə bɔɲa də, tə ba dun jə. Yá ba yàá ywàɲá tə yoo zəni. Kɔ m̀v nə pɪn, nə nandaran tə, tə nə jə cavɪra tə, nə yàá ywàɲá tə yoo zəni, nə doni. ²⁴ Yá nə nandaran tə, tə nə ba cavɪra jə, tə m̀v ba pià, sə nə ywàń tə yoo nətv. Yɪ ken nandaran tə yirə yirə, sə kɔ pa nandaran tə, tə nə ba dun ja wàní tə na dun, tə doni tə duən tə. ²⁵ Kɔ yɪ nətv, sə yɪra tə dàń ká pwèe duən nə, sə nandaran tə mama san duən nə. ²⁶ Yá də nandav nə wulə càn wa, sə tə duən tə twá tə ya càn təntə wa. Nandav don nə wulə dun wa, sə tə duən tə də twá tə jwɛ də kɔ. ²⁷ Á mama míámíán yɪ Zwezi-Kərisə yɪra tə. Yá á liù mama dàń ya yɪra təntə nandav. ²⁸ Yɪ təntən v kə Zwezi-Kərisə *tɔntɔna tə Kərisə lià púlí tə wa. Bələ nii nə, v ken Yɪ nii *sùsùná lá. Batwa nii nə, v ken karnyɪna lá. Kɔ zàn lá, kɔ pa ba tə, ba nə jə Yɪ tarpɪvɔn, ba ma tɔɲa yomɪlan, tə nə bɪrɪ Yɪ diàn tə. Kɔ zàn lá, kɔ pa ba tə, ba nə zwèe yayɪran tə. Kɔ zàn lá, kɔ pa ba tə, ba nə saɲa lià nə. Kɔ zàn lá, kɔ pa ba tə, ba nə kəni lià cwəɲə wa. Kɔ zàn lá, kɔ pa ba tə, ba nə swìn sɔyirə duən. ²⁹ Ba mama nə tà Zwezi-Kərisə tɔntɔna. Ba mama nə tà Yɪ nii sùsùná. Ba mama nə tà karnyɪna-ba. Ba mama nə ba yomɪlan tə fwa, tə nə bɪrɪ Yɪ diàn tə. ³⁰ Ba

mama nə ba tarpıvən tə, kv nə zwëe yayıran tə jə. Ba mama nə ba sıyirə yirə tə swın. Ba mama nə ba sıyirə yirə tə dən gwin. ³¹ Á kəni á kajaŋa á pià tarpınan, tə nə jə funə tə doni. Yá à dän wá bırtı aba cwəŋə tə, kv nə zıen kv doni.

13

Sonu yoo

(Matıə 22.36-40; Romə tián 13.8-10; 1 Zwan 3.16-19; 4.7-21)

¹ Də à nə swın ləzoni sùràn də *malıke sùràn tətə, yá à ga ba sonu jə, kv ya tutv. Kv yı ndə lulonji zəzugu nə, nə à yèé ndə ba nə mà kwàn ka zəzəgə nətə. ² À wàá tarpıvən à nı, sə à ma swın Yı nii sùràn. À wàá wubvŋa à janı à ma lwarı yìèn tə mama, tə nə sègè. À ma kùv wàá yənu yiri mama à janı. À ma kùv wàá à yanı liù tə, à nə keni à waa Yı nə wuuu də cıgá cıgá, kv pa à wàá à pın pɛɛn fàrí tə bwálá nə tətə. Yá à nə ba sonu jə, à tə ya tutv. ³ À nə kùv swə à tərı à jıjə tə mama, à pa zıra nə, à nə pın ba sıvı à yıra tə tətə mən wa, yá à nə ba sonu jə, kv tə ba funə jə kv pa nə.

⁴ Liù nə jə sonu, kv tíú jə pínú, v ga sú də ywánı. Liù nə jə sonu, kv tíú ba liù don nə zıga v wıen yırtı. Liù nə jə sonu, kv tíú ba ka bv tián nə jə. Liù nə jə sonu, kv tíú ba fwıə jə. ⁵ Liù nə jə sonu, kv tíú ba cavıra kəni liù don nə. Liù nə jə sonu, kv tíú ba v tətə zəni pià. Liù nə jə sonu, kv tíú ba lıŋa jə. Liù nə jə sonu, kv tíú ba yolwan tunə v bıcan wa. ⁶ Liù nə jə sonu, kv tíú yáá jwɛ

cígá yoo yiri, ku tíú ba pupwɛn fwa kunkun yìèn yiri. ⁷ Liù nè jè sonu, ku tíú yàá kwen yoo mama ɔ li ɔ mù dè lià tɛ duɛn tɛ pwɛrɛ wa. Liù nè jè sonu, ku tíú kɛni ɔ waa Yɪ nè yoo mama wa. Liù nè jè sonu, ku tíú jè yala yoo mama wa. Liù nè jè sonu, ku tíú jè pínú yoo mama wa.

⁸ Ka jon Yɪ nii sùràn, ka swìn wá zwèe. Suyirɛ tɛ duɛn wá zwèe. Yɛnu dɛ ga wá jén. Liù nè jè sonu, ku tíú sonu tɛ bá zwèe, abada. ⁹ Ku nɛtu tɛ biri dɛ, ku tà yìèn tɛ mɛ, nè nè yèé. Yá Yɪ nii sùràn tɛ, nè nè jonɛ nè swìn, ku tà tɛ mɛ, nè nè wàá nè swìn. ¹⁰ Máná tɛ wa, Yɪ nè wá biri nèba won mama nè yɪ nɛtu, wiɛn tɛntɛ, nè nè yèé síún nè, wá jén lá.

¹¹ Máná tɛ wa, à yà nè ya bisɪmaa, à yà swìn ndɛ bisɪmaa nè, à yà buɲa ndɛ bisɪmaa nè, à yà nèń yìèn tɛ dèń ndɛ bisɪmaa nè. Máná tɛ wa, à dàń nè jigɛ bɛɛ, à dɔɔ bisɪmaa yìèn tɛntɛ. ¹² Síún nè, ku yɪ ndɛ won nè, nè nè ywàń zɛɲɛ wa, ku ga tɛ yɪ gana gana. Dɪn don wá bà, nè nè wá na ku won tɛ nè yíá tɛtɛ wa. Síún nè, à tɛ yèrì tɛ mama. Dɪn don nè, à wá yɛni tɛ mama, ndɛ Yɪ nè yèé nè nɛtu. ¹³ Síún nè, yìèn batwa nè ga tɛ nè wulɛ wuuu. Tɛ mù nè yɪ, sɛ lià kɛni ba waa Zwezi nè wuuu, sɛ ba ja yala dɛ Yɪ, sɛ ba sóní duɛn. Yá tɛ batwa tɛ wa, sonu tɛ nè dwɛ tɛ mɛ.

14

*Yìèn tɛ, tɛ nè wulɛ Yɪ-Sɪɲu tarpɪvɔn tɛ wa
(1 Korentø tián 12.4-7, 27-31; Romɛ tián 14.19)*

¹ Á dàń me, sè á dé yáá, á sóní duèn. Ku kwa nè, á pià Yü-*Siñu tarpınan tē. Tē mù tarpınan tētē wa, á pià tarpıın tē, ku nè yi ka swın Yü nii sùràn tē, á doni tē duèn tē. ² Liù tē, v nè swın svyirē duèn, ku tà ləzoni con nè, v swın, ku ya Yü con nè, v swın. Ku twá də Yü-Siñu tē, v ma swın cígá, tē nè sègè. Ku mù nè pın, liù mama ba tē sùràn tē dēń nēń. ³ Yá ku nè lwán ku yi liù nè swın Yü nii sùràn, ku mù yi ləzoni tē con nè v swın. U sùràn tē daña ba jìàn Yü cwəñə tē wa, v kwè ba, v zùrì ba bıcanı Yü nyiən tē wa. ⁴ Liù tē, v nè swın svyirē tē duèn tē, ku ya v tətə jìàn nè v daña. Liù tē, v nè swın Yü nii sùràn, ku ya Kərisə lià púlí tē jìàn nè, v daña. ⁵ À swə, sè á mama swın svyirē tē duèn tē. À dàń nè kùè swə à doni, sè á mama swın Yü nii sùràn tē. Liù tē, v nè swın Yü nii sùràn tē, nè dwə liù tē, v nè swın svyirē tē duèn tē, də liù tē, v nè swın svyirē tē duèn tē, nè ba tē dēń gwin, v bırı Kərisə lià púlí tē, sè v ma dàn ba jìàn.

⁶ À nubıa-ba, à nywarı nè wá ya bèèèe tətə, də à nè twi á con, à wulə à swın svyirē duèn, á nè ba tē dēń nēń? À wá ja nywarı à pa aba, də à nè swın yoo, Yü nè bırı nè, à bırı aba, nè à yèé yoo, Yü nè pın nè ku yənu, nè à yèé Yü nii svu, nè à yèé kàrà. ⁷ Nə wá tì gwaran wiən, sè nè ma man. Ku mù nè yi nabwanv nè à yèé kunkolu. Də tē kwərə tē nè ba lwání duèn wa, nətə nè ba wá twá, ba ma lwarı ku tē nè swın. ⁸ Də ba nè kùè wúrí kùè nabwana gurə gurə, nətə nè kwatara wá fwa, ba ma lwarı də, ku yi kùè, sè ba kə ba sírí? ⁹ Mə ku yi nətə á də con. Də svu

tø, á nè swìn sùyirø duøn tø wa, ku dèñ nè ba nèñ, nètø nè ba wá lwarı ku tø, á nè swìn. Ku nè yun nètø, á wá swìn woru wa. ¹⁰ Sùyirø duøn dáá tia yuu wa. Yá sùyiri mama tèlé tø wa, ba nè ba ku dèñ nèñ. ¹¹ Yá à dàñ nè ba sugv dèñ nèñ, ba nè ma swìn à con, liù tø, v nè swìn ku, wá ya ndø vee nè à con, à dø ga wá ya ndø vee nè v dø con. ¹² Mø ku yi nètø á dø con. Ku mù nè pın, á kənø kajaņa mama á ma pìà Yı-Sıju tarpınan tø. Á kənø dıàn, sø á wàní á na tø tø, tø nè daņa Kørisø lià púlí tø jıàn, sø tø ya zənzən.

¹³ Ku mù yırı nè, liù tø, v nè swìn sùyirø duøn, tø dèñ nè ba nèñ, sø ku tíú lòri Yı, sø v wàní v gwın tø dèñ. ¹⁴ À nè jùnı Yı dø sùyirø təntø, à jèré wulø yıjıni tø wa, yá à pubıņa tø ga yi ku cıci. ¹⁵ À dàñ wá fwa bèèèe? À wá jın Yı dø à jèré, yá à tø ga jın Yı dø à pubıņa tø dø. À wá nun dø à jèré, yá à tø ga nun dø à pubıņa tø dø. ¹⁶ Dø n nè kəni Yı lèèèe dø n jèré cıci, nètø nè liù tø, v nè yèri tø yìèn təntø v nè jèé á mù Kørisø lià púlí tø wa, wá twá, v ma swìn, v wú: «Amına», n nè kəni Yı lèèèe tø yırı? U bá wàní v lwarı ku tø, n nè swìn tø. ¹⁷ Dø n yıjıni tø yà nè zıən zənzən, dø ku wà liù təntø jıàn dən. ¹⁸ À mù Polø, à kəni Yı lèèèe dø, à nè swìn sùyirø tø duøn tø, à doni á mama. ¹⁹ À mù dàñ nè swə, sø à swìn sùràn ndø bonu nè dø à pubıņa, tø dèñ nè nèñ Kørisø lià púlí tø yáá con, sø tø kàri ba. Ku mù nè dwə sùràn mùrù mùrù, à nè wá swìn dø sùyirø tø duøn tø, yá tø dèñ ga ba nèñ.

²⁰ À nubıa-ba, á yanı nèkwına nètø tø á

pubuŋa tə nə buŋa wa. Á dàná ká ya ndə bisìná nə á pubuŋa wa. Ku nə yɪ lwanɪ yoo wa, á yanɪ ndə bisìná nə. ²¹ Á nəŋə ku púpúní Yɪ sagɪ tə wa, ku wó:

«À m̀ *Yuu-Tiu nə swìn ku. Ku wá twá lià duən sùrán nə, à ma swìn lià təntə con. Á wá twá də vee, à ma swìn ba con. Də ku nətu mama, ba tə bá sèe, ba cugv à sugv».

²² Suyirə tə duən tə ya lià tə, ba nə tà Kərisə lià nə, tə pià tə bɪrɪ yoo. Tə ba pià tə bɪrɪ yoo Kərisə lià tə nə. Yɪ nii sùrán tə də kùv ba pià tə bɪrɪ yoo lià tə, ba nə tà Kərisə lià tə. Ku ya Kərisə lià tə nə, tə pià tə bɪrɪ yoo. ²³ Də Kərisə lià púlí tə mama nə kun duən nə, ba swìn suyirə duən tə, liù tə, v nə yèrì tə yìèn təntə, nə à yèè liù don, v nə tà Kərisə liù nə twi, v yí lá, v wá swìn də, á yɪ nyɪnyanan. ²⁴ Ku nə yɪ á mama swìn Yɪ nii sùrán, liù tə, v nə tà Kərisə liù nə twi, v yí lá, nə à yèè liù don, v nə yèrì tə yìèn təntə, nə twí, v yí lá, á mama sùrán tə wá bɪrɪ ku tə, ku nə wulə v waa con. Yá ba mama wá pa v lwanɪ cígá tə v tətə yuu wa. ²⁵ V waa tə pubuŋɪ tə, tə nə sègè tə, nan poni nə. Yá v dàń wá tu v yáá yuu, v pa dun Yɪ nə, v swìn də, Yɪ cígá wulə á tətəŋi wa.

*Nətv tə ku nə mɛ, sə ku ya Kərisə lià púlí wa
(1 Piyerə 4.10-11)*

²⁶ À nubia-ba, bèèe nə nə dàń mɛ, sə nə fwa? Máná tə wa, á nə jèń duən yáá nə, sə á jɪn Yɪ, sə á fwa nətən: Á liù nə jə nuŋə, v don nə jə kàrà, v don də nə jə yoo, Yɪ nə bɪrɪ wá, v don

dø næ pià, v swìn svyirø tø duøn tø, v don dø næ pià, v gwìn svyirø tø duøn tø dèñ, sè á fwa tø mama, sè tø wàní tø dàn Kørisø lià púlí tø jìàn. ²⁷ Kù næ yí svyirø tø duøn tø næ á pià á swìn, kù mε, dø lià bølø, næ à yèé lià batwa, kù dàn ká doni nøtv. Ba mε, sè ba swìn ba jon duøn næ. Sè liù don dø gwìn tø dèñ. ²⁸ Dø liù næ tøló, sè v gwìn tø dèñ, sè liù tø, v næ swìn svyirø duøn tø, pú v nii Kørisø lià púlí tø wa. Sè liù mama dø swìn v tián con dø Yú con. U dàn ká swìn sugv v pa kù nan v nii wa. ²⁹ Kù næ yí Yú nii *sùsùnà tø, sè ba lià bølø, næ à yèé batwa næ swìn. Yá ba duøn tø ga cugv, ba jén, kù næ ya Yú nii sugv næ ba swìn.

³⁰ Liù don næ kúò ní yoo, Yú næ buri wá, sè tørtøn liù tø pú v nii. ³¹ Á mama wàá Yú nii sùràn tø, á swìn, sè tø kàrì lià tø mama, tø ga kwè ba. ³² Yú nii sùsùnà tarpvøn tø mε, sè kù sèe ba nii won mama wa. ³³ Yú pià, sè næ jø bican sié dø duøn. U ba pià, sè næ ya gurø gurø lià dø duøn.

Kørisø lià púlí tø wa kana tø yoo

³⁴ Máná tø wa, á mù *Kørisø lià, tø næ kun duøn næ, kana tø mε, sè ba pú ba níé, ndø kù næ tujà nøtv Kørisø lià púló tø mama wa. Cwøjø tøló kù pa ba, sè ba swìn, ndø kù næ swìn Yú sagt tø wa, dø ba mε, sè ba sèe nii nøtv. ³⁵ Dø ba næ jø yoo, sè ba bwe, sè ba bwe ba bana tø sán næ. Kù wà mε, sè kan swìn Kørisø lià púlí jéró wa. ³⁶ Á buja dø, Yú sugv tø yí kù nan á mù con

naaa? Nə à yèé ku yi á buŋa də, Yu sugu tə yi á mù cɪcɪ con nə ku twi naaa?

³⁷ Liù tə, v nə buŋa də, v yi Yu nii *sùsùnù, v nə buŋa də, Yu-*Siŋu tə wulə də wá, sə ku tíú lwarɪ də, tə tə, à nə púpúní à pɪn aba, ku ya *Yuu-Tiu nə pɪn nii yoo tɛntə yuu wa. ³⁸ Də liù nə ba ku tə, à nə púpúní tə sèe, Yuu-Tiu Yu də bá sèe ku tíú. ³⁹ À nubɪa-ba, ku nɛtv tə wa nə, á dàń mɛ, sə á dí yáá á pìà ka swìn Yu nii sùràn tə. Yá á nə dàn ká cì, sə ba swìn sɔyirə tə duən tə. ⁴⁰ Ku mɛ, sə won mama fwa, ndə ku nə mɛ nɛtv, ku tì ku cwəŋə.

15

Zwezi-Kərisə nə bwin v nan tian wa yoo

(Matie 28; Marəkə 16; Zwan 20; 21; Tɔtvnan 1.3)

¹ À nubɪa-ba, à pìà, sə à pìi à líi aba sɔywánú tɛntə, à nə dé yáá à swìn á con. Ku sɔywánú tɛntə á nə sèe ku, á ga zɪɣɪ dɪàn ku yoo wa. ² Ku mù nə pɪn, Yu twá sɔywánú tɛntə nə, v jon aba á cuna wa. Á cígá twá ku nii nə, ndə à nə swìn ku á con nɛtv. Ku nə tà nɛtv, ku ya tutv də, á nə ken á waa Yu nə.

³ À dí yáá à swìn *Yuu-Tiu Zwezi sùràn tə, à nə nì, à bɪrɪ aba. Zwezi-*Kərisə yi v tɪga nə mù cuna yɪrɪ, ndə ku nə púpúní Yu sagɪ tə wa nɛtv.

⁴ Ba gùrì wá, yá Yu pìi v bwin wá dɪan batwa dɪun nə, ndə ku nə púpúní Yu sagɪ tə wa nɛtv.

⁵ U nan v bɪrɪ v tìàn Sefasə* nə. Ku kwa nə, v

* 15:5 15.5 Sefasə yà jə yɪrɪ don, ba nə boŋə Piyerə.

nan v biri v tián v *tontona fugə bələ tə nə. ⁶ Ku kwa nə, v nan v biri v tián lià duən nə, ba nə yi nubia Kərisə yiri. Ba lià təntə dwə lià biənu (500), ba nə twá duən, ba na wá naa nədu. Ba mù lià təntə zonu tə wulə luv wa. Ba duən də tiga. ⁷ Ku kwa nə, v nan v biri v tián Zwakə nə, v nan lá v biri v tián v tontona tə mama nə. ⁸ Ba mù tə mama kwa nə, v nan à də Polə nə. À mù dàń yi ndə biú nə, ba nə cen†. ⁹ À ken càn Kərisə lià púlí tə nə. Ku mù nə pın, à yi Zwezi-Kərisə tontona tə me kwa liù. Ku cígá mama wa, à wà me, sə ba bon nə tontonu. ¹⁰ Də nətu tə mama, à nə cùgù Yı nə, v tə fwa pubwanu à yira. Ku mù nə pın, à ma yi ku tə, à nə yi zèn. Yá pubwanu tə, Yı nə fwa à yira, wà tutu yın mama. À tun à doni tontona tə duən tə mama. Ku tà à mù nə tuja nətu, ku cígá mama wa, ku ya Yı pubwanu tə, ku nə wulə də nə, nə twá də nə ku tuja. ¹¹ Ku dàń nə yi à mù, nə à yèé ku nə yi tontona tə duən tə, á nəjə Yı sugu tə, nə nə swìn nə biri. Mə ku mù nə nə á twá, á ma kəni á waa Zwezi nə.

Nə ka pìi ka bwin ka nan tian wa yoo

(Likə 20.27-38; 1 Piyerə 1.3-5)

¹² Də ba nə swìn Yı sùràn ba biri də, Zwezi-Kərisə bwin v nan tian wa, bèèè nə pın, á wa lià duən ma swìn, də ka pìi ka bwin ka nan tian wa təló? ¹³ Də ka bwin ka nan tian wa nə təló, Zwezi-Kərisə də wà bwin v nan tian wa! ¹⁴ Yá Zwezi-Kərisə nə wà bwin v nan tian wa, nə kàrà

† **15:8** 15.8 Sugu təntə yi Polə pià, sə v ma biri də, v nə jigə Kərisə liù tə, yi yoo tə, ku yà nə wà me. (Ywàn Tutonan 9!)

tø ya tutu, yá á nè ken á waa Yü nè tø, dø ya tutu. ¹⁵ Dø ka bwin ka nan tian wa yà nè tøló, yá nè ga swin nè biri dø, Yü bwin Zwezi-Kørisø v li tian wa, yá Yü ga wà wá bwin, ku nøtu tø biri dø, nè ya kunkuna Yü yáá con. ¹⁶ Dø tiga nè ba bwin ba nanja tian wa, Zwezi-Kørisø dø wà bwin v nan tian wa! ¹⁷ Yá Zwezi-Kørisø nè wà bwin v nan tian, á waa tø, á nè kení wá nè ya tutu. Yá Yü tø wà á cuna tø kwen, v li á mù dø wá pwərə wa. ¹⁸ Ba tø dø, ba nè ken waa Zwezi-Kørisø nè, ba ga ti tø dø jén míámíán. ¹⁹ Ku nè yí nè luv mu ku tø ci ci wa, nè nè jø yala dø Zwezi, nè ya yinøgø nyuna, nè doni là tø mama.

²⁰ Ku tà nøtu, Zwezi-Kørisø cígá bwin v nan tian wa. U mù nè yí tiga tø tørtøn liù, v nè biri dø, ba wá bwin ba nan tian wa. ²¹ Ndø tian nè twá, dø liù nødu tø ma bà luv wa, mø nøtu, ka bwin ka nan tian wa dø twá dø liù don, ku ma bà luv wa. ²² Là tø mama ya Adamø nián. Ku mù nè pín, ba mama ti ndø v nè. Yá là tø mama, ba dø Zwezi-Kørisø nè vwø duøn nè, ba dø wá pìí ba bwin ba nan tian wa, ndø v nè. ²³ Ba mù là tørtø wá pú duøn kwa, ba bwin ba nan tian wa. Zwezi-Kørisø mù yí tørtøn liù, v nè bwin v nan tian wa. Dün tø, v nè wá pìí v bà, là tø mama, ba nè yí v mù là tø dø, dân wá bwin ba nan tian wa. ²⁴ Ku kwa nè, luv dân wá zıgı lá ku zàn. Zwezi-Kørisø dân wá cùgò wiøn tø nè jø diàn yiri mama míámíán. U wá cùgò wiøn tø mama, tø nè dó pàrì, dø diàn tián tø mama, ba nè zıga v nè míámíán. Yá v dân wá pìí, v pa pàrì tø v nyuna Yü nè. ²⁵ Zwezi-Kørisø nè pìí

υ bà, kv με, sə υ dé pàrì tə wuuu. Kv jə vələ mánǵá tə wa, υ nə wá kə υ duŋa tə mama υ juun wa. ²⁶ Tian nə ya talikwa duŋu tə, υ nə wá cùgò.

²⁷ Kv púpúní Yui sagi tə wa, kv wó: «Yui ken wiən tə mama υ juun wa». Kv yoo təntə yi nəpon, kv ba pià kv swìn də, Yui tətə twá υ wulə υ biú tə juun wa. Kv yi, υ mù Yui nə ken wiən tə duən tə mama υ biú tə juun wa. ²⁸ Mánǵá tə wa, wiən tə mama nə wá ya Zwezi-Kərisə jìàn wa, υ də tətə dàń wá kə υ tiàn υ nyina Yui jìàn wa. Mə kv wá yà nətυ, Yui dàń ma dé pàrì wiən tə mama yuu wa míámíán.

²⁹ Á yəó də, là wulə, ba nə yàá pa, ba lə ba níá wa, kv twá də Yui yiri tə, tiga yuu yiri. Də tiga cígá nə bá bwin ba naŋa tian wa, bèèè won nə kv tián təntə fwa kv nətυ, sə ba na kv wa? ³⁰ Də ka pií ka bwin ka nan tian wa nə təló, bèèè nə pin, nə mù ma kəni nə tiàn cwəŋə wa, kv nə pià kv gv nəba, mánǵá mama. ³¹ À nubia-ba, diin mama à mi yàá pià kv nan. À ja pupwən də aba. Kv mù nə pin, à swìn kv yoo təntə á con, nə mù də nə Yui-Tiu *nimaru tə yiri. ³² À mù jan də ganaŋa‡ Efezə wa yəbə. Də à pubuŋa tə nə ya tia ka tə yuu wiən tə ci ci yiri, bèèè won nə à wá na kv jaŋa təntə wa? Də tiga yà nə bá bwin ba nan, zwansisara ka tə yà wá ya cígá. Zwansisara təntə swìn, kv wó:

«Jwian nə, nə wá ti, kv mù yiri, nə díé də nə nywìn, nə dàń ká fwa won mama».

‡ **15:32** 15.32 Ganaŋa təntə Polə nə jan də tə, wáá ganaŋa cígá cígá kv yan, kv ma kúò wáá ləzoni, ba nə yi ndə ganaŋa nə kv yan.

³³ Zwansısara don də swın, ku wú: «Á dãnà ká gıgarı á tián. Twadon kukwııun yva nə cùgà twadon nəzənu yva». ³⁴ Á pió á kə á pubuıa tə cígá tə wa, ndə ku nə me nətı, sə á dãn yá cına tə fəııú nə. Ku yı á cavıyoo nə à swın nətı: Á wa lià duən yəri Yıı.

*Yıra tə tıga nə wá bwin ba nan də ku
(Filipə tián 3.20-21; 1 Zwan 3.2-3)*

³⁵ À yèé də, lià duən wá bwe, sə ba jén, nətə nə tıga wá bwin ba nan tıan wa? Ba yıra tə wá yà nətə? ³⁶ Liù tə, n nə bwe ku bwiə təntə, n yı ləyəru! N nə dùè wobiu, n kə tıa, wobiu təntə wàrı vıv ku bwin, də ku nə wà tı ku pı. ³⁷ Ku tə n nə dùè, n kə tıa, tə ya wobiu cıı. Dıın don, ku yı mıbıa, nə à yèé won yiri don, ku tà mııı sısıv tə, də ku vıran tə, ku nə pen, ku dı yı nə tə. ³⁸ Yıı nə yáá pa sısıv də ku vıran wobiu təntə nə, ndə v nə pià nətı. Yıı nə pıı wobiu də mama ku vıv yiri.

³⁹ Wiən tə, tə mıı nə sııə, də yıra tə tà nədı. Ləzoni yıra də yiri yı ku cıı. Váná də yıra yiri yı ku cıı. Zəııé də yıra yiri yı ku cıı. Fələ də yıra yiri yı ku cıı. ⁴⁰ Lanworu tə wa wiən wulə lá, tə nə jə yıra. Tıa tə də yuu wa wiən wulə lá, tə nə jə yıra. Lanworu tə wa wiən tə zəni, də tıa yuu wiən tə zəni tà nədı. ⁴¹ Yıııav tə zəni də yı ku cıı. Cànà tə də zəni yı ku cıı. Kacııace tə də zəni kúı yı ku cıı. Kacııace tə mù tətə zəni tà nədı.

⁴² Mə ku wá ya nətı máııá tə wa, tıga nə wá bwin ba nan tıan wa. Máııá tə, ba nə gıııı yıra

tia, ku yira tɛntɛ yi wotigu, ku wá pu. Yá máná tɛ wa, Yu nɛ wá píi v bwin ku, v li tian wa, ku yira tɛntɛ kúv wàri ku ti ku pwi. ⁴³ Máná tɛ wa, ba nɛ gùri ku tia, ku ba dun jɛ, ku ga ba diàn dɛ jɛ. Yá máná tɛ wa, Yu nɛ wá píi v bwin ku, v li tian wa, ku wá ja dun, ku ga jɛ diàn dɛ. ⁴⁴ Máná tɛ wa, ba nɛ gùri yira tɛ tia, ku yi tia yuu yira. Yá máná tɛ wa, Yu nɛ wá bwin ku, v li tian wa, ku dàń wá ya Yu *sàn yira. Dɛ tia yuu yira nɛ wulɛ, Yu sàń yira dɛ wulɛ. ⁴⁵ Ku mù yoo tɛ púpúní Yu sagi tɛ wa, ku wú: «Tɛntɛn bɛɛ tɛ, ku nɛ yi Adamɛ jigɛ ləzwəniŋu». Talikwaŋ Adamɛ tɛ, v mù jigɛ siŋu, ku nɛ pin mi, ku nɛ ba zwèe Yu con, lià nɛ. ⁴⁶ Ku tà Yu sàń yira tɛ, ba yà dɛ yáa ba na, ku yi tia yuu yira tɛ. Ku mù kwa nɛ, ba wá na Yu sàń yira tɛ. ⁴⁷ Tɛntɛn liù tɛ yi tiran nɛ, Yu ma fwa wá, ku pa v yi tia yuu liù. Bɛlɛ nii liù tɛ mù yi Yu sàń liù. ⁴⁸ Ba tɛ, ba nɛ wulɛ tia yuu, nyin dɛ bɛɛ tɛ, Yu nɛ fwa dɛ tiran tɛ. Ba tɛ dɛ, ba nɛ wulɛ Yu con, dɛ nyin dɛ bɛɛ tɛ, v nɛ nan Yu sàń tɛ. ⁴⁹ Ndɛ nɛtv tɛ, nɛ nɛ nyin dɛ tia yuu bɛɛ tɛ, mɛ nɛtv nɛ wá nyin dɛ Yu sàń bɛɛ tɛ.

(1 Tesalonikɛ tìán 4.13-18)

⁵⁰ À nubia-ba, á nɛjɛ ku tɛ, à nɛ pià, sɛ à swin. Yira tɛ, tɛ nɛ yi nàńú dɛ jana nɛ fwa, wàri ku twá ku yan Yu pàri tɛ wa. Yá tia yuu yira tɛ, ku nɛ wá pu, wàri Yu sàń yira tɛ, ku nɛ ba pwi, wiɛn tɛ ku jan. ⁵¹ Ku yi yosɛgu nɛ, à biri aba. Nɛ mama, nɛ bá ti. Nɛ mama yira tɛ wá lwań. ⁵² Máná don wa, ba nɛ wá wúru nabwana talikwa diin tɛ nɛ.

---

§ 15:45 15.45 Talikwa Adamɛ tɛ nɛ yi Zwezi-*Kerise.

Nə mama dàń wá lwàń naa nədɔ, ndə yii pwiu də kɔ sùrú nə. Nabwana tə wá wúrí, Yɪ ga bwin tɪga tə, ba nan də yɪra, tə nə ba pwi. Yá nə də yɪra, tə ga lwàń kɔ jì ndə ba nə. ⁵³ Nə yɪra tə, kɔ nə tɪ kɔ pwi tə dàń mɛ, sə kɔ lwàń kɔ jì yɪra tə, kɔ nə ba tɪ kɔ pwi.

⁵⁴ Máná tə wa, yɪra tə, kɔ nə tɪ kɔ pwi, tə nə wá lwàń, kɔ ba tɪ kɔ ba pwi tə, kɔ máná tə wa, kɔ tə nə púpúní Yɪ sagɪ tə wa, tə nii dàń wá sú. Kɔ swìn, kɔ wó:

«Tian kúè tɛlé, Yɪ dí diàn tian yuu wa. ⁵⁵ Tian, sə n diàn tə wa yèn? Tian, sə n sɪliu tə, n nə ma zwe lià tə, n gwɪ tə wa yèn?» ⁵⁶ Tian yɪ tə twá də cɔna, tə ma jə diàn nə yuu wa. Cɔna də twá də Yɪ *nii tə, ɔ nə pɪn *Moyizə nə, tə ma jə diàn nə yuu wa. ⁵⁷ Kɔ mù yɪri nə, nə kəni Yɪ lɛɛɛ, ɔ nə pɪn, sə nə dé diàn cɔna də tian mɛ yuu wa. Kɔ nɛtɔ twá, də nə Yuu-Tiu Zwezi-Kərisə diàn tə.

⁵⁸ À nubisoni-ba, kɔ mù tɛntə yɪri nə, á zɪga diàn. Á dàná ká pa won mama gwàrì á vànà. Á kənə diàn á tɔn Yuu-Tiu tutɔɲɪ tə, á sùrí wuuu. Á lwarɪ də, á də tutɔnan tə, á nə tɔɲa á pɪn Yuu-Tiu nə, tə bá ya tutɔ, ɔ kwa.

16

Səbiu tə ba nə lé, sə kɔ san lià tə nə, Kərisə nə tɪ, yoo

(2 Korentə tián 8; 9; Romə tián 15.25-27)

¹ À mù Polə pìà, sə à swìn yoo səbiu tə yuu wa, á nə lé, sə kɔ san lià tə nə, ba nə yɪ *Kərisə nə

ti, ba nè wulø *Zwerizalemø nè. Kù sèbiu tètø yoo wa, á dø mε, sè á fwa ndø nøtv tø nè, à nè swìn Galasi nagwanaa tø wa, Kørisø lià tø con, sè ba dø fwa. ² Laadi dūn mama, sèbiu tø, á liù mama nè jø, υ mε, sè υ li kù tø, υ nè wàá υ tún vàn nè. Á tunø kù sèbiu tètø vàn nè, sè máǵá tø wa, à nè wá bà á con, á kúv dānà ká lé sèbiu. ³ Máǵá tø wa, à nè wá yí á con, à wá púpúní saga à pa lià tø nè, á tøtø nè wá kúrí, à ma tun ba dø sèbiu tø Zwerizalemø nè. ⁴ Dø kù nè mε, sè à tøtø va, ba mù dø à mù wá twá duøn nè vií.

Wiøn tø, Polø nè pìà, sè υ fwa

⁵ À pìà, sè à twá Masedwanø nagwanaa tø wa à lε. Kù kwa nè, à wá bà à na aba. ⁶ Dūn don, à wá ya á con dian bølø. Dūn don waran* tø máǵá tø mama wa, à wá ya á con. À nè kúv wá nan á con, sè à vií á wá san nè dø kù tø, kù nè wá pa à lε à va, à nè vøli lá. ⁷ À ba pìà, sè à bà à zıǵı yu nè à mà à lε. À pìà dø, kù nè ya *Yuu-Tiu fira, sè nè ya duøn nè kù dání. ⁸⁻⁹ Yu súrı cwøǵø nøzøǵu υ pa nè, sè à ma tun υ tutuǵı tø yøbø. Yá dūǵa tø dø dáá zønzøñ pun. À dāñ tø wá ya yøbø Efzø wa, kù jø vølø *Pantøkøtø cānà tø.

¹⁰ Timote dø tunǵa Yuu-Tiu tutuǵı tø, ndø à dø nè tunǵa kù nøtv. Dø υ nè twi á con, sè á ja wá zøñı á pa υ ñı υ nywánı. ¹¹ Sè á liù mama dāñ ká mun wá. Á dāñ saǵa wá dø υ cwøǵø tø vøli tø, sè υ wāñı υ vií dø yazurø. Sè υ bà υ yí nè dø

---

* **16:6** 16.6 Waran tètø máǵá wa, liù wàri tv υ vøli. Waran tètø yáá bà bununu cānà tø wa, kù ja vølø yarıkafø cānà tø wa.

zøni. À mù Polø dø *Kørisø lià tø duøn tø dånì wá yøbø.

¹² Apoløse mù, v nø yì nø nubiu Kørisø yurì, yoo wa, à lòrì wá νεε kapυυ, sø v mù dø Kørisø lià tø duøn tø bà ba na aba. Yá v yà tø ba pià, sø v bà á con síún. Máná tø wa, v nø nì buυ, v wá bà.

*Polø svgv tø, v nø ma gúrí v sagí tø
(1 Tesalonikø tián 5.5-13)*

¹³ Á dånà ká dwëe. Á ziga dån à køn á waa Zwezi nø wuuu. Á pian á jån dån. Á yana dån tián *Yuu-Tiu tutuηì tø wa. ¹⁴ Sø won tø mama, á nø fwa á pwørø wa, sø kv twá dø sonu kv ma tuη.

¹⁵ À nubia-ba, á mama yèó Søtefanasø dø v diè lià mama. Á yèð dø, ba mù nø yì tørtøn lià, ba nø ken ba waa Zwezi-*Kørisø nø wuuu, Akayi nagwanaa tø wa. Yá ba ti ba tián mama ba kø Yuu-Tiu tutuηì tø wa, sø ba ma san lià tø nø, ba nø yì Kørisø nø ti. ¹⁶ À nubia-ba, à lòrì aba, sø á zilí v mù liù tørtø. Á ziló ba tø dø mama, ba mù dø wá nø tuηa dø duøn zønzøn.

¹⁷ À fwa pupwøn zønzøn dø Søtefanasø dø Føretinatisø dø Akayikisø nø twi à con. Ba nø twi à con, kv yì ndø á mù nø twi à con. ¹⁸ Ba dån à jån, ndø ba nø dån á dø jån. Kv mù læzwønyiri tørtø á ziló ba zøni.

¹⁹ Kørisø lià púlí tø Azi nagwanaa wa yøbø, jùnà aba. Akilasø dø v kan Pørisilø dø Kørisø lià púlí tø, ba mù dø ba, nø yáá jùnì Yurì ba diè tø, jùnà aba zøni dø Yuu-Tiu yurì tø. ²⁰ Lià tø mama, ba nø wulø yøbø, ba nø yì á nubia Kørisø yurì tø,

də jònà aba. Á jòná duən də zìlé zənzən də sonu, ndə Kərisə lià nə mε, sə ba fwa nətu.

²¹ Kə tə yí à tətə nə púpúní də à jìàn, à wó: «À m̀ Polə də jònà aba».

²² Liù tə, υ nə ba Yuu-Tiu swə, sə Yuu c̀g̀ò kə tíú. Maranata! Kə m̀ nə yí: Sə nə Yuu-Tiu bà!

²³ Nə Yuu-Tiu Zwezi nə wá fwa pubwanυ á yíra.

²⁴ À swə á mama, nə mama míámíán vwə Zwezi-Kərisə yíra.

Yu soywánó sagı
Nuni, Southern: Yu soywánó sagı New Testament
Le Nouveau Testament en Nun

copyright © 1999 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nuni, Southern

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

d18530a7-7259-5f23-92b6-70e3abe5f3fa